

Powalczą o medale

W Wielkopolsce rozpoczyna się olimpiada młodzieży w sportach halowych.

FOT. VISPOLSKA, A. PIĄK, T. ROSADA, ARCHIWUM WZTIS, G. TONDERA, FOTO-VIDEO BZODEK, P. KOPYT, L. SCHEFFLER

Wielkopolska stawiana jest w kraju za wzór, jeśli chodzi o system wsparcia i rozwoju sportu młodzieżowego. To m.in. dlatego 27 kwietnia w Swarzędzu (hala w Zalasewie) zapłonnie znicz XXIV ogólnopolskiej olimpiady młodzieży w sportach halowych.

Uczniowie w wieku od 13 do 17 lat powalczą o tytuły mistrzów Polski. W jakich dyscyplinach? W siatkówce kobiet i mężczyzn, boksie, szermierce, tenisie ziemnym i stołowym, w judo i taekwondo olimpijskim, w badmintonie, szachach i brydżu sportowym, w zapasach w stylu wolnym

i klasycznym oraz w zapasach kobiet, a także w gimnastyce: artystycznej, sportowej i na trampolinie.

– Samorząd regionu pokrywa koszty związane m.in. z centralnym otwarciem olimpiady, oprawą graficzną, promocją. Koordynujemy organizację całego przedsięwzięcia,

a trzeba pamiętać, że przyjedzie do nas około 5 tysięcy gości (ponad 4 tys. zawodników, trenerzy, działacze, osoby towarzyszące) – wymienia marszałek Marek Woźniak. – Wspieramy też finansowo samorządy lokalne i kluby sportowe przy remontach ich obiektów.

Zawody odbywają w 11 miejscowościach regionu.

Ostatni komplet medali sportowej olimpiady zostanie wręczony 10 czerwca na kortach tenisowych w Szamotułach. Wtedy dowiemy się, czy Wielkopolska odniosła sukces organizacyjny i sportowy.

>> strony 8-9

Leczą z sercem

Anna Terajkowska została laureatką drugiej edycji konkursu „Wielkopolski Lekarz z Sercem”, organizowanego przez samorządy województwa i lekarski. Zwycięzczynię poznaaliśmy podczas gali w poznańskiej operze. >> strona 3

Pierwsi z Afryki

Marszałek Wielkopolski Marek Woźniak i gubernator prowincji Huila w Angoli João Marcelino Tyippinge podpisali 26 marca list intencyjny w sprawie współpracy między obu regionami. To pierwszy oficjalny partner województwa z Afryki. >> strona 5

O gospodarce

12 marca radni wojewódzcy i wielkopolscy przedsiębiorcy dyskutowali podczas specjalnej sesji sejmiku o tym, co zrobić, by jeszcze bardziej przyspieszyć rozwój regionalnego biznesu. >> strona 6

Tory jak nowe

Trwa remont linii kolejowej z Poznania do Piły. Ta warta 500 mln zł netto inwestycja została decyzją samorządu województwa dofinansowana z WRPO 2014+. Co dzieje się na placu budowy? >> strona 12

Inna strona samorządu

Kto bywa na dwóch dietach, motocyklem gna po Wielkopolsce, a w domu jest zdziwiony Kazimierz? Dlaczego warto trzymać się blisko władzy? Komu spodobał się marszałek? Jaśkowiak z Woźniakiem do geriatry? Kogo zamknął w biurze starosta?

>> strona 16

Rolnicy roku

11 marca w Sali Ziemi MTP odbyła się gala finałowa wieńcząca XVII odsłonę konkursu Wielkopolski Rolnik Roku. Statuetki Siewcy i czeki na 10 tysięcy złotych trafiły do 10 osób. Wręczyli je laureatom marszałek Marek Woźniak, wicemarszałek Krzysztof Grabowski i przewodniczący konkursowej kapituły prof. Grzegorz Skrzypczak. Jej członkowie wybrali najlepsze spośród zgłoszonych 56 gospodarstw rolnych z 23 wielkopolskich powiatów. Reprezentowały one różne gałęzie rolnictwa: produkcję roślinną i zwierzęcą (bydło mleczne i opasowe, trzoda chlewna), warzywnictwo, sadownictwo, drobiarstwo, hodowlę koni, ryb, norrek, grzybów.

>> strona 11

FOT. A. BOŃSKI

Przetarg na szpital

Samorząd województwa zabezpieczył już całą kwotę potrzebną do wybudowania Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka w Poznaniu i ogłosił przetarg, który ma wyłonić wykonawcę tej bardzo oczekiwanej inwestycji.

Budowa szpitala dziecięcego ma kosztować 375 mln zł. 237 mln zł stanowi dotacja unijna z WRPO 2014+. 101 mln zł ma pochodzić z budżetu państwa. 36,6 mln zł to wkład własny z budżetu województwa. 4 kwietnia w UMWW marszałek Marek Woźniak podpisał z przedstawicielem Banku Gospodarstwa Krajowego umowę na korzystnie oprocentowaną pożyczkę na ten cel. >> strona 2

Pomóc wschodowi

Informacja i debata dotycząca sytuacji w regionie konińskim, zwłaszcza w kontekście problemów związanych ze złożem węgla brunatnego Ościszłowo, zdominowały sesję sejmiku województwa, która odbyła się 26 marca.

Rozmawiano jednak nie tylko o problemie związanym z tą konkretną odkrywką. Dyskusja objęła szeroko rozumianą sytuację społeczno-gospodarczą wschodniej Wielkopolski. Wskazywano między innymi na potrzebę różnorodnych działań osłonowych dla tej części województwa w związku z kończącymi się zasobami węgla brunatnego i zmniejszaniem roli przemysłu energetycznego. >> strona 4

na wstępie

Warto tam być

Artur Boinński

Gólnopolska olimpiada młodzieży w sportach halowych – nazwa tej imprezy nie mówi wiele nawet niejednemu zagorzałemu kibicowi. Miejmy nadzieję, że już wkrótce się to zmieni...

Od końca kwietnia do prawie połowy czerwca aż 4 tysiące młodych zawodników z całej Polski będzie rywalizować w naszym województwie w 14 dyscyplinach, walcząc o medale wspomianej olimpiady. Świetnie, że zawody odbywają się nie tylko w Poznaniu, ale i w 10 miejscowościach w różnych częściach regionu. To dobra okazja nie tylko do promocji Wielkopolski wśród młodych Polaków, ale i do tego, by jak najwięcej osób wybrało się do obiektów sportowych i podziwiło zmagania zawodników. A czy warto? Z dużą dozą prawdopodobieństwa można założyć, że obserwując te zawody, będziemy mogli za kilka lat powiedzieć, że byliśmy świadkami występów niejednego uczestnika „prawdziwych” igrzysk olimpijskich. Dla prawdziwego kibica – bezcenne! ●

Targowali edukacją

Ponad 180 szkół wzięło udział w tegorocznej odsłonie targów edukacyjnych, zorganizowanych w dniach 23-25 marca na terenie MTP.

Targi edukacyjne na stałe wpisały się w kalendarz ogólnopolskich i międzynarodowych imprez związanych ze szkolnictwem. Wydarzenie jest wspólnym przedsięwzięciem samorządu województwa, Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu i Międzynarodowych Targów Poznańskich.

W tegorocznej edycji, pn. „Edukacja dla zdrowia”, w szczególności sposób zwrócono uwagę na rolę edukacji prozdrowotnej oraz bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w szkołach. Goście targów wzięli udział w wielu poświęconych tym zagadnieniom konferencjach, semina-

riach, prelekcjach i warsztatach, przygotowanych przez poznański ODN.

– Organizatorzy starają się, aby rokrocznie urozmaicać ofertę targów edukacyjnych, wprowadzając nowe, ciekawe elementy. Staramy się, aby każdy mógł znaleźć tutaj coś dla siebie – podkreśla Marzena Wodzińska z zarządu województwa.

Co roku wzrasta liczba szkół wyższych, które przedstawiają na MTP swoją ofertę. W marcu w Poznaniu zaprezentowało się ponad 180 szkół, w tym 47 uczelni: 34 z kraju i 13 z zagranicy (z Belgii, Danii, Wielkiej Brytanii, Malezji, Niemiec, Francji).

Bogatą ofertę edukacyjną przygotowały także placówki samorządu województwa: ODN-y, szkoły, centra wsparcia rzemiosła i biblioteki. RAK

Przetarg na szpital

Samorząd województwa zebrał 375 mln zł i ogłosił przetarg na budowę Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka w Poznaniu.

4 kwietnia marszałek Marek Woźniak podpisał w imieniu samorządu województwa umowę pożyczki z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (reprezentowanym przez Przemysława Cieszyńskiego, członka zarządu BGK) na współfinansowanie budowy szpitala dziecięcego w Poznaniu.

– Ta umowa domyka budżet potrzebny na budowę Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka. Kontrakt z BGK pozwoli nam, na dogodnych warunkach, pozyskać 36,6 mln zł na wkład własny samorządu województwa. Pieniądze pochodzą ze spłat pożyczek JESSICA, udzielonych w poprzedniej perspektywie unijnej – tłumaczył dziennikarzom w siedzibie UMWW marszałek Marek Woźniak. – Budowa szpitala dziecięcego będzie realizowana w ramach tzw. rewitalizacji miejskiej. Dzisiaj ogłosiliśmy przetarg na wykonawcę przedsięwzięcia i z niecierpliwością czekamy na oferty. Gorąco zachęcam wielkopolskie firmy do udziału,

Umowę pożyczki prezentują marszałek Marek Woźniak i Przemysław Cieszyński z BGK.

bo podmiot, który poprowadzi tę inwestycję, przejdzie do historii.

– To radosny moment, na który pracowało wielu ludzi. Najdalej za trzy miesiące powinniśmy wkopać kamień węgielny – dodał Maciej Sytek z zarządu województwa.

Z kolei Przemysław Cieszyński powiedział, że to bardzo ważna inwestycja, która poprawi jakość życia Wielkopolan i dodał: – Fakt, że wykorzystujemy fundusze, które pochodzą ze spłat pożyczek

JESSICA, pokazuje trwałość i efektywność zwrotnych form finansowania. Wielkopolska była pierwszym województwem, które postawiło na tzw. inżynierię finansową. Dzięki temu możemy wspierać kolejne, ważne dla mieszkańców inwestycje.

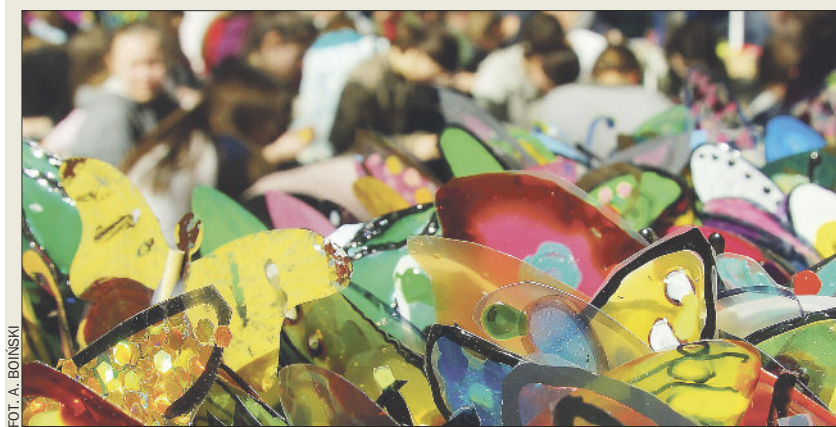
Przypomnijmy, że samorząd województwa powołał w celu zrealizowania projektu budowy szpitala dziecięcego w Poznaniu spółkę Szpitale Wielkopolski. Obecna na spotkaniu prezes Izabela Grzybowska

podkreśliła, że inwestycja obejmuje budowę szpitala wraz z parkingami, przyłączami, sieciami i modernizacją ulicy Wrzoska (drogi dojazdowej do szpitala).

– Otwarcie ofert wykonawców zaplanowaliśmy na 15 maja, a zakończenie inwestycji w terminie około 30 miesięcy. W dalszej kolejności ogłosimy przetargi na wyposażenie i sprzęt medyczny – poinformowała dziennikarzy Izabela Grzybowska.

Szacuje się, że wartość całego przedsięwzięcia będzie wynosiła około 375 milionów złotych. 237 mln zł stanowi dotacja unijna z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. 101 mln zł będzie pochodziło z budżetu państwa (jako realizacja kontraktu terytorialnego dla Wielkopolski), a 36,6 mln zł to wkład własny samorządu, finansowany z preferencyjnego kredytu w ramach inicjatywy JESSICA. Zgodę na zaciągnięcie takiej pożyczki wyraził niedawno sejmik. RAK

Motyli wolontariat w UMWW na powitanie wiosny

Wolontariusze – uczniowie szkół z Poznania, Paczkowa, Mosiny i Lubonia 21 marca pomalowali na patio Urzędu Marszałkowskiego setki motyli. W ten radosny sposób przekazywana jest idea pomagania cierpiącym i chorym. „Dzień Motyla” to również okazja do nagłośnienia potrzeby rozbudowy poznańskiego Hospicjum Palium. Koloryującym motyle przygrywali uczniowie Poznańskiej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej, a do malowania przyłączyli się też dorośli, na czele z Marzeną Wodzińską z zarządu województwa. ABO

Samorząd pod rękę z izbą rolniczą

Samorząd województwa będzie jeszcze ściślej współpracował z Wielkopolską Izbą Rolniczą.

Porozumienie w tej sprawie podpisali 6 kwietnia w Poznaniu wicemarszałek Krzysztof Grabowski, prezes zarządu WIR Piotr Walkowski i dyrektor biura tej organizacji Grzegorz Wysocki. Jak podkreślają obie strony, taka współpraca pozwoli skuteczniej realizować cele stawiane przed samorządem i izbą.

Chodzi m.in. o: zwiększanie samowystarczalności żywnościowej regionu, poprawę stanu przetwórstwa rolno-spożywczego, poprawę dostępności

Przy podpisaniu porozumienia obecni byli, od lewej: dyrektor biura WIR Grzegorz Wysocki, prezes WIR Piotr Walkowski, wicemarszałek Krzysztof Grabowski, dyrektor Departamentu Rolnictwa UMWW Marek Beer.

do rynków zbytu, promowanie inwestycji umożliwiających wzrost wydajności i efektywności produkcji rolno-spożywczej. Inne ze wspólnych celów

to: restrukturyzacja i unowocześnianie gospodarstw rolnych, wspieranie działań rolniczych przyrodniczo i krajo-

brazowo, różnicowanie działalności rolniczej, modernizacja obszarów wiejskich.

Co WIR i UMWW zamierzają wspólnie robić? Na przykład organizować konferencje, konkursy, szkolenia i targi, przygotowywać imprezy promocyjne i edukacyjne. Chcą również wspierać tworzenie nowych miejsc pracy i aktywności w ramach małej przedsiębiorczości, działalności agroturystycznej, produkcji ekologicznej i regionalnej, a także kultywować wiejskie dziedzictwo kulturowe oraz promować i kreować marki wielkopolskich produktów wysokiej jakości. ABO

Komitet o budżecie

Po raz kolejny samorządowcy z Europejskiego Komitetu Regionów zabrali głos w sprawie kształtu unijnych wieloletnich ram finansowych po 2020 roku.

W ramach sesji plenarnej KR (22-23 marca w Brukseli) odbyła się debata na temat oczekiwań władz lokalnych i regionalnych w UE w kwestii przyszłości unijnych finansów. Z samorządowcami spotkał się europoseł Jan Olbrycht, sprawozdawca opinii Parlamentu Europejskiego w sprawie przyszłych WRF.

– W obecnie trwającej dyskusji nie mówimy tylko o budżecie, ale i o przyszłości Eu-

ropy. Unijny budżet powinien uwzględniać priorytety UE oraz aspiracje obywateli, dlatego ważne jest, aby znaleźć środki na ich sfinansowanie – powiedział podczas debaty marszałek Marek Woźniak, autor wcześniejszej opinii komitetu o przyszłości finansów UE po roku 2020 r.

Marszałek spotkał się też w Brukseli z przewodniczącym KR Karlem-Heinzem Lambertem, aby podpisać sojusznika na rzecz silnej polityki spójności (Cohesion Alliance). Ten dokument parafują podmioty popierające postulat zachowania w UE silnej i zrównoważonej polityki spójności.

Leczą i mają serca

Poznaliśmy medyków, którzy angażują się nie tylko w swoją pracę.

Od lewej: Szczepan Cofta, Alicja Bartkowska-Śniatkowska, Anna Tarajkowska i Edmund Waszyński oklaskiwani przez Macieja Sytkę z zarządu województwa.

Ich życiowym mottem jest pomoc drugiemu człowiekowi, a w swojej pracy wyróżniają się oddaniem, poświęceniem, cierpliwością i empatią wobec pacjenta, stanowiąc wzór do naśladowania – tak można scharakteryzować 17 nominowanych w drugiej edycji konkursu „Wielkopolski Lekarz z Sercem”, organizowanego przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego i Wielkopolską Izbę Lekarską. Patronem ak-

cją jest dr Kazimierz Hołoga (1913-1958), lekarz, społecznik i filantrop z Nowego Tomysła.

Zwycięzców poznaliśmy 9 marca podczas gali finałowej, która odbyła się w Teatrze Wielkim w Poznaniu.

Laureatką została Anna Tarajkowska, lekarz dentysta z Poznania, od lat współpracująca z Fundacją Pomocy Humanitarnej Redemptoris Misio. Nagrodę, czek o wartości 10 tysięcy złotych na wybrany cel

Także laureat ubiegłorocznej – pierwszej edycji konkursu prof. Jacek Łuczak otrzymał podczas gali czek z przeznaczeniem na wybrany cel dobroczynny.

dobroczynny, laureatka przekazała na rzecz sierocińca w indyjskim mieście Puri, gdzie – zafascynowana działalnością o. Mariana Żelazka – pracowała i leczyła najuboższych mieszkańców. – Trzeba być po prostu dobrym człowiekiem, mieć serce dla drugiej osoby i starać się jej pomóc najlepiej, jak tylko można – taką receptę na bycie dobrym lekarzem przedstawiła zgromadzonym wżruszona dr Tarajkowska.

Wyróżnienia w tej odsłonie konkursu otrzymali: Alicja Bartkowska-Śniatkowska, Szczepan Cofta i Edmund Waszyński.

Nagrodzonym gratulowali Krzysztof Kordel – prezes Wielkopolskiej Izby Lekarskiej oraz Maciej Sytek z zarządu województwa, który podkreślił, że na miano zbiorowego laureata za ubiegły rok zasłużyli lekarze rezydenci, którzy upomnieli się o godne warunki wykonywania zawodu. ABO

Nagrody i stypendia dla ludzi kultury

Doceniamy osoby działające na rzecz upowszechniania kultury, nie tylko w stolicy naszego regionu, ale również w innych wielkopolskich miastach. Dziś chcemy gorąco podziękować im za tę pracę.

Te słowa skierował marszałek Marek Woźniak do osób, którym samorząd województwa przyznał tegoroczne nagrody i stypendia w dziedzinie kultury. Ich uroczyste wręczenie odbyło się 15 marca na Scenie Nowej Teatru Nowego w Poznaniu.

Nagrody w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr

Podczas uroczystości marszałek Marek Woźniak uhonorował Jerzego Satanowskiego odznaką honorową „Za zasługi dla województwa wielkopolskiego”.

kultury otrzymali: Ryszard Łuczak, Krzysztof Pydyński, Krystyna Miłobędzka, Elżbieta Piszczorowicz-Mondra,

Ewa Łowżył, Bogusław Biegowski oraz Piotr Śliwiński, natomiast stypendystami zostało 21 osób (ich pełna lista

wraz z planami, które chcą zrealizować dzięki otrzymanej pomocy, na: www.umww.pl).

Deski Teatru Nowego były też najlepszym miejscem do wręczenia przez marszałka odznaki honorowej „Za zasługi dla województwa wielkopolskiego” Jerzemu Satanowskiemu. Wybitny polski kompozytor, twórca muzyki ilustracyjnej do wielu filmów i spektakli teatralnych, a także piosenek śpiewanych przez polskich aktorów i piosenkarzy, reżyser, pedagog, animator polskiego życia muzycznego i teatralnego, wiele ze swoich dzieł zrealizował właśnie na poznańskiej scenie. ABO

Był ambasador

O współpracy wielkopolsko-szwajcarskiej rozmawiano podczas spotkania 26 marca w UMWW.

Gościem wicemarszałka Wojciecha Jankowiaka był Chasper Sarott, pełniący obowiązki ambasadora Szwajcarii w RP. Jak podkreślono, nasze kontakty gospodarcze rozwijają się pomyślnie, o czym świadczy fakt, że w województwie działa wiele szwajcarskich firm. Rozmawiano też m.in. o perspektywie finansowej UE po 2020 r. oraz o ochronie środowiska, w tym o eksploatacji węgla brunatnego. ABO

W podziękowaniu za wybory

Marszałek Marek Woźniak złożył podziękowania Marii Treli, która zakończyła pracę na stanowisku dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Poznaniu.

Jak podkreślił marszałek, chciał osobiście wyrazić szacunek osobie, która dzięki wysokim kompetencjom, wiedzy i dużemu doświadczeniu pełniła tę odpowiedzialną funkcję z powodzeniem.

– Z wielkim szacunkiem odnoszę się do starań pani dyrektora, dzięki którym obywa-

Maria Trela z bukietem kwiatów od marszałka.

tele mogli podejmować decyzje o przyszłości naszej ojczyzny w ramach bezstronnego i uczciwego procesu wyborczego, będącego nieodłącznym elementem państwa prawa – podkreślił Marek Woźniak podczas spotkania, które odbyło się 5 kwietnia w UMWW.

Do zadań KBW należy m.in. zapewnienie warunków organizacyjno-administracyjnych, finansowych i technicznych niezbędnych do organizacji wyborów i referendów. ABO

Koncert na stadionie uczci powstańców

Wiemy już, co samorząd województwa zaproponuje w ramach obchodów 100. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego.

O planowanych wydarzeniach, którym towarzyszy hasło „Wolność liczy się w każdym wieku”, poinformowano podczas konferencji prasowej 12 marca w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu.

– Chcielibyśmy, aby honorowym patronem tych obchodów były rodziny powstańcze. Taki powszechny patronat da nam poczucie utożsamienia się z tymi ważnymi wydarzeniami i jednocześnie zapewni polityczny akcent. Pragniemy przeżywać wspólnie tę rocznicę. Chcemy te obchody świętować w sposób maksymalnie obywatelski, społeczny i wielkopolski – zaznaczył marszałek Marek Woźniak.

Tradycyjnie centralne obchody odbędą się 27 grudnia w Poznaniu (przy powstańczej pomniku i na placu Wolności), a 28 grudnia w Warszawie. Atrakcją dla szerokiej

publiczności ma być wieczorny koncert 27 grudnia na poznańskim Inea Stadionie, zrealizowany i transmitowany przez telewizję TVN. W spektaklu „Wiara, Nadzieja, Wolność” zapowiadany jest występ m.in. Maryli Rodowicz, Kayah, Andrzeja Piasecznego, Edyty Górniak, Anny Wyszkoni, Michała Szpaka, Kamila Bednarka, zespołów Bajm, Perfekt, Bracia.

Do głównych obchodów przygotowywać nas będą wcześniejsze wydarzenia, m.in. piknik powstańczy na Cytadeli czy podwójna (w Warszawie i Poznaniu) premiera opery „Manru” Ignacego Jana Paderewskiego. Więcej o rocznicowych planach – na stronach internetowych umww.pl i 27grudnia.pl.

Jak podkreślił marszałek, samorząd województwa przekaże też wsparcie finansowe na wydarzenia lokalne w całym regionie, organizowane w tym i przyszłym roku przez samorządy i stowarzyszenia. ABO

W klimat powstańczych obchodów wprowadzała oprawa towarzysząca konferencji prasowej w UMWW.

Z myślą o seniorach

7 marca w Poznaniu, z udziałem Marzeny Wodzińskiej z zarządu województwa, rozpoczął pracę wielkopolski zespół ekspertów do spraw polityki senioralnej.

Czy można podnieść jakość życia osób starszych? W jaki sposób ułatwić im możliwie długie samodzielne funkcjonowanie? Jak wykorzystać potencjał i aktywność seniorów? – m.in. na te pytania starali się odpowiedzieć 7 marca uczestnicy poznańskiej konferencji. – Chcemy zastanowić się nad

polityką senioralną, realizowaną po 2020 roku – powiedział, witając gości, dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu Wojciech Zarzycki. – Szukamy najlepszych rozwiązań, sprawdzonych pomysłów, dlatego sięgamy po wiedzę osób pracujących z seniorami w powiatach.

W UMWW spotkali się bowiem tego dnia przedstawiciele samorządów powiatowych, pracownicy ROPS (koordynujących prace ekspertów), naukowcy oraz działacze organizacji pozarządowych. RAK

Wśród ekspertów znaleźli się samorządowcy, naukowcy i przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Sejmikowe pytania

Przedstawiamy tematy, które radni poruszali 26 marca, podczas XLIV sesji sejmiku, w ramach punktu „interpelacje i zapytania”.

Henryk Szopiński (PO) interpelował w sprawie konieczności remontu drogi wojewódzkiej nr 150 (łączącej Wronki z Sierakowem), zwracając uwagę na jej szczególnie zniszczone odcinki, zagrażające bezpieczeństwu użytkowników.

Tatiana Sokołowska (PO) w swojej interpelacji pytała o przygotowywaną przez samorząd województwa budowę Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka w Poznaniu, prosząc o informację na temat tego, na jakim etapie jest realizacja tej inwestycji.

Kazimierz Pałasz (SLD-UP) poruszył kwestię przebiegu remontu linii kolejowej Poznań – Warszawa, wiążącego się z uciążliwościami dla pasażerów. Radny pytał, czy prace na tej trasie przebiegają zgodnie z założonym harmonogramem.

Marek Sowa (PiS) zgłosił interpelację dotyczącą pociągów zatrzymujących się na przystanku kolejowym Pobiedziska Letnisko. Radny sugerował dodatkowy postój w tym miejscu porannego pociągu przyspieszonego przyjeżdżającego przed godziną 8 do Poznania.

Sławomir Hinc (PiS) mówił o realizowanej przez miasto Poznań rozbudowie ulicy Gdynskiej. Radny pytał o umowę dotyczącą dofinansowania tej inwestycji z pieniędzy unijnych w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+.

Waldemar Witkowski (SLD-UP) sugerował zmianę w kolejnych latach usytuowania na MTP stoisk w ramach targów edukacyjnych. Radny pytał również o umieszczenie brązowych pojemników na odpady biodegradowalne w budynku Urzędu Marszałkowskiego.

Dariusz Szymczak (PiS) powrócił do swojej interpelacji w sprawie domagania się naprawienia szkody, jaką spółce Szpitale Wielkopolski miał wyrządzić jej były prezes. Radny pytał też, czy wiedzę o działaniach prezesa miał odpowiedni członek zarządu województwa.

Zbigniew Czerwiński (PiS) złożył interpelację dotyczącą premii przyznanych od początku obecnej kadencji przez zarząd województwa osobom kierującym podległymi podmiotami prawnymi. Radny wniósł o informację na temat tego, komu, kiedy i w jakiej wysokości przyznano nagrody.

Wiesław Szczepański (SLD-UP) pytał, czy władze Leszna wystąpiły do samorządu województwa z wnioskiem o wsparcie w remoncie tamtejszego ratusza, a także, czy jest szansa na przekazanie takiego dofinansowania.

Zofia Szalczyk (PSL) złożyła pisemną interpelację w sprawie dofinansowania kupna i montażu barier ochronnych na niebezpiecznym skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 305 z ulicą Dworcową w miejscowości Wroniawy. **ABO**

Jak pomóc wschodowi?

Podczas sesji dyskutowano o sytuacji subregionu konińskiego.

Informacja i debata dotycząca sytuacji w rejonie konińskim, zwłaszcza w kontekście problemów związanych ze złożem węgla brunatnego Ościśłowo, zdominowały sesję sejmiku województwa, która odbyła się 26 marca.

Jak przypominała przewodnicząca sejmiku Zofia Szalczyk, dyskusja na ten temat była pokłosiem postulatów radnych (m.in. Wiesława Szczepańskiego z SLD-UP) wysuniętych podczas styczniowej sesji, kiedy to również sejmik przyjął uchwałę dotyczącą przedłużających się uzgodnień w sprawie decyzji środowiskowej niezbędnej dla uruchomienia odkrywki Ościśłowo. O tym, jak istotne jest rozpoczęcie wydobycia węgla w tym miejscu, mówił podczas marcowej dyskusji dyrektor Grzegorz Frąckowiak z PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin.

Jednak rozmawiano nie tylko o problemie związanym z tą konkretną odkrywką. Dyskusja (wnosiła o to na lutowej sesji radna Anna Majda z PSL) objęła szeroko rozumianą sytuację społeczno-gospodarczą wschodniej Wielkopolski. Na potrzebę różnorodnych działań osłonowych dla tej części województwa (w związku z kończącymi się zasobami węgla brunatnego i zmniejszaniem roli przemysłu energetycznego) wskazywał starosta turecki Mariusz Seńko. O zagrożeniu wzrostem i tak już wysokiego bezrobocia w subregionie mówiła poseł Paulina Henning-Kłoska. Negatywne skutki działalności kopalni dla środowiska przywoływali z kolei – sprzeciwiający się eksplo-

FOT. A. BOIŃSKI

Podczas dyskusji radni wskazywali na różne aspekty sytuacji subregionu konińskiego związane z kończącymi się zasobami węgla brunatnego.

atacji nowej odkrywki – przedstawiciele organizacji ekologicznych i zrzeszających właścicieli domków letniskowych w okolicach Konina.

Jak złożony jest problem koegzystencji przemysłu wydobywco-energetycznego, rolnictwa, przyrody i utrzymującej się z pracy we wspomnianej branży miejscowej społeczności, można było się przekonać podczas licznych wystąpień sejmikowych radnych.

– Powinien powstać specjalny program dla subregionu konińskiego. Jeżeli szybko nie zostaną podjęte takie działania, temu obszarowi grozi zapaść – alarmowała Anna Majda z PSL. Wtórowała jej Kazimierz Pałasz (SLD-UP): – Odkrywka Ościśłowo powinna być uruchomiona, by dać czas na – i tak już

spóźnione – działania dotyczące transformacji tego obszaru.

– A czy ktoś pamięta o licznych właścicielach gospodarstw rolnych poszkodowanych przez funkcjonowanie odkrywek węgla? – pytał z kolei retorycznie Czesław Cieślak z PSL. Natomiast Małgorzata Waszak z PO apelowała: – Powinniśmy domagać się rządowego programu kompensacyjnego, ale jako samorządowcy sami musimy rozpocząć debatę, by wskazać, jakie nowe obszary rozwoju tego terenu chcemy wspierać.

Dariusz Szymczak (PiS) wskazywał na PAK jako współwinnego przeciągania się sporu o odkrywkę Ościśłowo, a Julian Jokś (PSL) mówił o konieczności pogodzenia funkcjonowania ko-

palni z zapobieganiem dalszej degradacji środowiska.

Na konieczność łagodzenia różnych konfliktów interesów i opracowania rozwiązań (głównie na poziomie rządowym), które pomogą w transformacji gospodarki wschodniej Wielkopolski, mówił w podsumowaniu marszałek Marek Woźniak. – Wkrótce będziemy konsultować założenia nowej strategii rozwoju województwa. Zachęcam do włączenia się w tę dyskusję w kontekście potrzeb subregionu konińskiego – mówił marszałek.

– Deklaruję, że sejmik nadal będzie zajmował się problemami wschodniej Wielkopolski w pracach swoich komisji, zwłaszcza strategii i gospodarki – podsumowała debatę przewodnicząca Zofia Szalczyk. **ABO**

Młodzież znów będzie sejmikować

Zbliża się kolejna odsłona Sejmiku Młodzieży Województwa Wielkopolskiego.

W czerwcu ubiegłego roku odbyła się pierwsza w historii sesja Sejmiku Młodzieży Województwa Wielkopolskiego. Wówczas nastoletni „radni” debatowali nad przyszłością regionu i nad tym, co z ich punktu widzenia jest najważniejsze do zrobienia. Przyjęli, będący efektem ich kilkugodzinnych prac, dokument „Marzenia młodzieży o Wielkopolsce 2020+”.

Już 26 kwietnia młodzi przedstawiciele wszystkich wielkopolskich powiatów po raz kolejny przyjadą do siedziby samorządu województwa w Poznaniu. Ponownie

FOT. A. BOIŃSKI

Podczas ubiegłorocznej odsłony młodzieżowego sejmiku jego uczestnicy z dużym zaangażowaniem brali udział w obradach.

będą się uczyć zasad funkcjonowania demokracji i prowadzić merytoryczne debaty podzieleni na komisje.

Tym razem – jako że mamy rok szczególnych rocznic – dyskusje młodzieży mają dotyczyć się wokół stulecia od-

zyskania niepodległości przez Polskę i wybuchu Powstania Wielkopolskiego.

– Chcemy, by młodzi Wielkopolanie powiedzieli nam, co dla nich znaczą te rocznice, co z ostatnich stu lat naszej historii warto kontynuować, a co należałoby zmienić. Ciekawi nas, jak postrzegają wpływ Powstania Wielkopolskiego na rozwój Polski – tłumaczy przewodnicząca sejmiku Zofia Szalczyk.

Podczas gdy uczniowie będą pracować na swojej sesji i w komisjach, osobne spotkanie będą mieć ich opiekunowie – oni z kolei będą mogli dowiedzieć się nieco więcej o tym, jak funkcjonuje samorząd województwa. **ABO**

Pierwsi z Afryki

Województwo wielkopolskie i angolską prowincję Huíla połączył list intencyjny w sprawie współpracy.

FOT. A. BOIŃSKI
List podpisali marszałek Marek Woźniak i gubernator João Marcelino Typinge, a towarzyszył im ambasador Angoli w Polsce Domingos Culolo.

Zanim 26 marca swoje obrady rozpoczęli wojewódzcy radni, sala seyjna w siedzibie samorządu regionu była miejscem ważnego wydarzenia. Reprezentujący województwo wielkopolskie marszałek Marek Woźniak i gubernator prowincji Huíla w Angoli João Marcelino Typinge podpisali list intencyjny w sprawie współpracy między obu regionami. To pierwszy oficjalny partner Wielkopolski z kontynentu afrykańskiego.

Podczas ceremonii marszałek podkreślił, że Wielkopolska jest regionem otwartym na współpracę na całym świecie, ale oficjalne porozumienia zawiera z partnerami, których uznaje za wiarygodnych i sprawdzonych. Tak

można określić relacje z prowincją Huíla, bo już od wielu miesięcy trwają wzajemne kontakty na szczeblu władz i przedsiębiorców. Co oznacza podpisanie listu intencyjnego? Marek Woźniak określił ten dokument jako „otwarte drzwi, zaproszenie do współpracy”, które powinno być teraz wypełnione konkretnymi projektami.

Podpisanie listu było najważniejszym punktem wizyty kilkudziesięcioosobowej delegacji z Angoli, która gościła w Wielkopolsce od 24 do 29 marca. W tej grupie byli też afrykańscy przedsiębiorcy, którzy 27 marca w UMWW spotkali się z reprezentantami wielkopolskiego biznesu na II Forum Gospodarczym Wielkopolska – Huíla.

W skład delegacji angolskiej wchodził również rektor angolskiej uczelni Universidade Mandume ya Ndemufayo. Goście z Afryki wyrazili duże zainteresowanie rozwojem kontaktów w sektorze edukacji oraz badań naukowych. By zapoznać się z potencjałem Wielkopolski w tej sferze, odwiedzili targi edukacyjne oraz rozmawiali z przedstawicielami władz rektorskich w czasie wizyt na uczelniach z naszego regionu.

Warto dodać, że podczas marcowej sesji sejmiku radni zapoznali się z dwoma dokumentami dotyczącymi kontaktów Wielkopolski z zagranicznymi partnerami – sprawozdaniem z tej współpracy za 2017 rok i jej planem na rok bieżący. ABO

Województwo dokłada samorządom

Radni sejmiku zdecydowali 26 marca o przekazaniu z budżetu województwa kilkudziesięciu milionów złotych dofinansowania dla samorządów lokalnych.

Największa kwota, ponad 20 mln zł, wesprze budowę dróg dojazdowych do gruntów rolnych. 192 gminy otrzymają od kilkunastu do niemal 120 tys. zł. Krzymów, Rzgów, Szczytniki i Wolsztyn pozyskały wsparcie (od 27 do 35 tys. zł) na budowę i renowację zbiorników wodnych małej retencji. Niemał 380 tys. zł z wojewódzkiego budżetu trafi do ośmiu powiatów (kolski, kościański, leszczyński, poznański, miasto Poznań, turecki, średzki, wągrowiecki), które zakupią sprzęt i oprogramowanie do ewidencji gruntów.

Co jeszcze wsparł sejmik? 111 gmin (za ponad 1,6 mln zł) zakupi sadzonki drzew miododajnych. Gmina Łądek otrzyma 350 tys. zł na modernizację promów na Warcie w Ciężeniu i Śługocinie. Z kolei gmina Drawsko pozyskała 350 tys. zł na budowę mostu na rzece Miała.

Murowana Goślina, w której po wybuchu gazu pod czas akcji ratunkowej zniszczono drogi, otrzyma na ich modernizację 200 tys. zł. Powiat wolsztyński pozyskał 67 tys. zł na prowadzenie zajęć profilaktycznych przeciwko narkomanii. Ponadto w ramach programu „Sztania na znański, miasto Poznań, turecki, średzki, wągrowiecki), które zakupią sprzęt i oprogramowanie do ewidencji gruntów.

330 tys. zł wesprze remonty infrastruktury sportowej w Koninie, Pile i Żerkowie, a blisko 360 tys. zł na zakup sprzętu trafi do: Kalisza, Krotoszyna, Konina, Szamotuł, Swarzędza i Żerkowa (o inwestycje związane z olimpiadą młodzieży w sportach halowych).

Sejmik przyznał też 1,5 mln zł na budowę „orlików lekkoatletycznych” w: Gostyniu, Kleczewie, Kórniku, Luboniu, Puszczykowie, Nekli, Rawiczu i Żerkowie, a także ponad 39 tys. zł (łącznie) dla Ślesina i powiatu międzychodzkiego, rozbudowujących infrastrukturę turystyczną. I wreszcie – powiaty gnieźnieński, pilski i średzki oraz gmina Śmigiel otrzymają po 50 tys. zł na funkcjonowanie „wąskotorówek”. RAK

Zarząd odpowiada

Przedstawiamy wyciąg z odpowiedzi udzielonych na wcześniejsze interpelacje i zapytania radnych.

Marszałek Marek Woźniak

– w odpowiedzi na interpelację Anny Majdy w sprawie potrzeby debaty o odkrywce Ościślowo oraz o skutkach likwidacji przemysłu paliwowo-energetycznego i o konieczności opracowania długoterminowej strategii w tym zakresie – poinformował, iż niebawem rozpocznie się dyskusja o aktualizacji strategii rozwoju województwa oraz o perspektywie finansowej UE po 2020 roku. Dobrą okazją do wymiany poglądów na ten temat, a w ślad za tym do zaprojektowania adekwatnej interwencji, będzie cykl spotkań, które zaplanowano na maj-czerwiec bieżącego roku.

Wicemarszałek Wojciech Jankowiak

– odnosząc się do interpelacji Tatiany Sokołowskiej w sprawie lokalizacji Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Poznaniu, wskazał, że wymogi ustawowe dotyczące tras egzaminacyjnych wymuszają lokalizowanie ich w obszarach o dużym natężeniu ruchu. W związku z tym nie ma możliwości zlokalizowania siedziby WORD na obrzeżach Poznania lub poza nim, a ewentualne przeniesienie siedziby wygeneruje problemy w innym rejonie miasta.

– w odpowiedzi na interpelację Zbigniewa Czerwińskiego dotyczącą modernizacji linii kolejowej nr 354 Poznań – Piła poinformował, że jednym z elementów procedury dofinansowania inwestycji była uzyskana pozytywna ocena projektu przez ekspertów Inicjatywy Jaspers. Układ torowy linii nr 354 umożliwił będzie jego dalszą rozbudowę, np. poprzez dobudowę drugiego toru, zwiększenie prędkości maksymalnej do 160 km/h, budowę dodatkowych mijanek. Ze względu na stan zaawansowania inwestycji nie jest możliwe wprowadzanie tak zasadniczych zmian w realizowanym już projekcie.

– odnosząc się do interpelacji Mirosławy Rutkowskiej-Krupki w sprawie budowy ścieżki rowerowej wzdłuż DW 179 w gminie Szydłowo, przekazał, że WZDW w Poznaniu zlecił opracowanie do 30 kwietnia 2018 r. materiałów niezbędnych do uzyskania decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Po ich przygotowaniu będzie można wystąpić z wnioskiem o wydanie wspomnianej decyzji lokalizacyjnej.

– odpowiadając na interpelację Kazimierza Pałasza w sprawie budowy ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż DW 266 na odcinku Święte-Patryków, poinformował, że zadanie to jest ujęte w rejestrze potrzeb z zakresu poprawy BRD. Została już opracowana dokumentacja projektowa. Z uwagi na znaczną wartość kosztorysową zadania (2,5 mln zł) jego realizacja będzie prowadzona etapowo.

Wicemarszałek Krzysztof Grabowski

– ustosunkowując się do interpelacji Zbigniewa Czerwińskiego, wskazał, że zarząd województwa wypłaca – ze środków budżetu państwa – wyłącznie odszkodowania zaszkoły wyrządzone przez zwierzęta łowne w uprawach i płodach rolnych na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich. Odpowiedzialność Skarbu Państwa określona w stosownych przepisach nie obejmuje szkód komunikacyjnych.

– odpowiadając na interpelację Zofii Itman, wyjaśnił, że gmina Łądek zwróciła się o wsparcie modernizacji przewozu międzybrzegowego na Warcie w Ciężeniu i Śługocinie. W projekcie uchwały sejmiku zaplanowano na ten cel 350.000 zł. Wójt gminy Łądek uznał poziom dofinansowania za uzgodniony. Ponadto gmina ma otrzymać 118.500 zł na budowę drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie Łąd Kolonia.

Członek zarządu województwa Maciej Sytek

– odniósł się do interpelacji Zbigniewa Czerwińskiego w sprawie udostępnienia nagrań z postępowań konkursowych na stanowiska kierowników podmiotów leczniczych za lata 2016-2017. Poinformował, że Departament Zdrowia UMWW nie przechowuje nagrań z ww. postępowań konkursowych. Nagrania były materiałem pomocniczym dla komisji konkursowej i nie stanowiły załączników do protokołów, a tym samym ich integralnej i kluczowej części.

– poinformował Mirosławę Rutkowską-Krupkę o zakończeniu prac budowlanych Ośrodka Radioterapii w Pile. Przekazał informację o dalszych warunkach umożliwiających przyjęcie pierwszych pacjentów, jak wyposażenie w wyspospecjalistyczny sprzęt do radioterapii oraz uzyskanie zezwoleń Państwowej Agencji Atomistyki. Wskazał, że przewidywany termin rozpoczęcia działalności ośrodka to koniec I półrocza 2019 r.

– odpowiedział na interpelację Dariusza Szymczaka w sprawie postępowania prowadzonego przeciwko bytemu prezesowi spółki Szpital Wielkopolski. Poinformował, że pełnomocnik spółki złożył do sądu wniosek o orzeczenie obowiązku naprawienia szkody na podstawie art. 46 Kodeksu karnego. Jednocześnie przekazał wyjaśnienia dotyczące ewentualnego wystąpienia z pozwem cywilnym.

– odpowiadając na interpelację Marka Sowy w sprawie oceny merytorycznej projektu ubiegającej się o dofinansowanie z WRPO 2014+ Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu, przekazał, że projekt ten był rozpatrywany w postępowaniu konkursowym, które ma charakter ocenny. Zdaniem Instytucji Zarządzającej WRPO 2014+ ocena merytoryczna wniosku w ramach konkursu została przeprowadzona w sposób prawidłowy i była adekwatna do informacji, jakie zostały przedstawione w dokumentacji aplikacyjnej.

Członek zarządu województwa Marzena Wodzińska

– odniosła się do interpelacji Mirosławy Rutkowskiej-Krupki i Kazimierza Pałasza, wskazując, że samorząd województwa nie dysponuje funduszami na dofinansowanie wymiany źródeł ciepła dla osób fizycznych, gdyż to działanie nie należy do jego zadań. Finansowanie stanowi najpoważniejszy problem realizacji działań naprawczych zapisanych w programach ochrony powietrza oraz obowiązków wynikających z „uchwał antysmogowych”. Samorządy gmin nie posiadają wystarczających środków na ich realizację. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wycofał się z programów KAWKA i RYS, uruchamiając nowy program REGION, który nie oferuje dotacji, tylko preferencyjne pożyczki, co obniża jego atrakcyjność.

– poinformowała Mirosławę Rutkowską-Krupkę, że Departament Edukacji i Nauki UMWW nie posiada danych o wysokości naliczonej subwencji dla szkół prowadzonych przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego (w tym metryczki subwencji oświatowej dla medycznej szkoły policealnej w zawodzie technik farmaceutyczny i technik fizjoterapii) za lata 2005-2007. Z uwagi na kategorię archiwalną akt B5 okres przechowywania tych danych to 5 lat.

Dyrektor Departamentu Kultury UMWW Włodzimierz Mazurkiewicz

– odpowiadając w imieniu marszałka województwa na interpelację Waldemara Witkowskiego w sprawie możliwości wykorzystania patio w budynku UMWW jako miejsca organizacji wystaw fotografii artystycznej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury w czasie modernizacji siedziby tej instytucji, wyjaśnił, że jest to trudne ze względu na szereg ograniczeń związanych z eksploatacją tego budynku, w tym z zasadami bezpieczeństwa określającymi dostępność obiektu po godzinie 15.30. Dyrektor WBPCAK wyraziła wolę skorzystania z możliwości zorganizowania w UMWW jednej z wystaw w ramach 4. Wielkopolskiego Festiwalu Fotografii im. Ireneusza Zjeżdżałki. ABO

Debata o wielkopolskiej gospodarce

12 marca radni dyskutowali podczas specjalnej sesji sejmiku o rozwoju regionalnego biznesu.

Jakie działania podejmuje samorząd regionu na rzecz rozwoju wielkopolskiej gospodarki? Czy można w 2018 roku zdobyć dotację unijną (albo skorzystać z preferencyjnej pożyczki) na rozwój biznesu? Jaka rolę w globalnej gospodarce odgrywa dyplomacja ekonomiczna? Jak jeszcze skuteczniej powiązać naukę z biznesem? To zaledwie część pytań, na które próbowano odpowiedzieć 12 marca w Poznaniu, gdzie odbyła się specjalna sesja sejmiku województwa pn. „Wielkopolska gospodarka – moc możliwości”.

Debata o problemach i potrzebach naszych przedsiębiorców to efekt wcześniejszych ustaleń, poczynionych podczas obrad sejmikowej Komisji Gospodarki, w których udział wzięli także przedsiębiorcy i przedstawiciele instytucji otoczenia biznesu. Wśród nich byli reprezentanci takich instytucji, jak: Wielkopolski Fundusz Rozwoju, Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego, Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości w Poznaniu, Agencja Rozwoju Regionalnego w Koninie, Wielkopolski Klub Kapitału, Polska Izba Gospodarcza Importerów, Eksporterów i Kooperacji, Wielkopolska Izba Przemysłowo-Handlowa, Wielkopolski Związek Pracodawców Lewiatan.

Przedstawiciele m.in. tych podmiotów, już w znacznie

FOT. 2X A. BOIŃSKI

– Wielkopolska to jeden z najprężniejszych ekonomicznie regionów – podkreślał Maciej Sytek z zarządu województwa.

szerszym gronie (z udziałem naukowców, przedstawicieli administracji rządowej i samorządowej) spotkali się ponownie 12 marca podczas specjalnej sesji. O czym dyskutowano?

– Wielkopolska gospodarka wytwarza niemal 10 proc. polskiego PKB, ale zależy nam na tym, żeby była coraz silniejsza, zarówno na rynku krajowym, jak i międzynarodowym – rozpoczęła obrady przewodnicząca sesji Zofia Szalczyk.

– Jesteśmy tak silni, jak silna jest nasza gospodarka. Wielkopolska to jeden z najprężniejszych ekonomicznie regionów, dobrze poradziliśmy sobie w kryzysie, staramy się dawać przedsiębiorcom nie rybę, a wędkę – obrazował Maciej Sytek z zarządu woje-

wództwa. – Inwestujemy we współpracę nauki z biznesem, wdrażamy instrumenty finansowe (pożyczki unijne zamiast dotacji), powołaliśmy Wielkopolski Fundusz Rozwoju z kapitałem sięgającym niemal 900 mln zł, jesteśmy doceniani jako województwo za prowadzoną na wielu rynkach dyplomację ekonomiczną.

Maciej Sytek mówił też o roli nowoczesnych start-upów, wsparciu dla naszych eksporterów, a jako remedium na problemy z brakiem rąk do pracy wskazał m.in. na konieczność aktywizacji kilkuset tysięcy osób niepełnosprawnych, a także szkolenia i podnoszenie kwalifikacji (organizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu) dla

W kuluarach specjalnej sesji można było zasięgnąć informacji potrzebnych przy prowadzeniu własnego biznesu.

coraz większej grupy cudzoziemców, zwłaszcza Ukraińców.

Na prośbę przedsiębiorców zaproszono Agatę Czyrznicką-Dobrowolską z Ministerstwa Spraw Zagranicznych, która omówiła znaczącą rolę dyplomacji ekonomicznej we współczesnym biznesie.

Kolejni prelegenci z jednej strony podkreślali sukcesy wielkopolskiej gospodarki (dobrze rozwiniętej, odpowiadającej za 10 proc. polskiego PKB, z dużą liczbą nowych firm w dziedzinie ICT), z drugiej strony opowiadano o problemach i zagrożeniach, z którymi zmagają się przedsiębiorcy i organizacje pracodawców.

– Niewiele firm zrzesza się w organizacjach, brakuje nam

silnego samorządu gospodarczego (na wzór niemiecki), trzeba wesprzeć szkolnictwo zawodowe – wymieniał prof. Robert Kmiecik z UAM.

– Jako społeczeństwo cieszymy się z niskiego bezrobocia, ale obawiam się, czy brak odpowiedniej klasy fachowców nie wpłynie na spowolnienie rozwoju firm, regionu i kraju – zauważył Jerzy Bartnik, prezes Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej w Poznaniu.

Przedstawiciele izb gospodarczych i związków pracodawców wśród zagrożeń dla prowadzenia stabilnego biznesu wymieniali z kolei: obciążenia fiskalne, niejasne i niestabilne przepisy prawne, niepewność związaną z ogólną sytuacją gospodarczą w kraju i na świecie.

Jakie wnioski wysuwają się z tej wielowątkowej dyskusji i z kuluarowych rozmów?

– Po pierwsze, widać potrzebę szerszej współpracy między organizacjami zrzeszającymi pracodawców w regionie. Być może rozwiązaniem byłaby ustawa, wprowadzająca, na wzór niemiecki, obligatoryjne utworzenie samorządu gospodarczego, będącego silnym reprezentantem biznesu. Po drugie, podkreślano konieczność większego wsparcia dla działalności eksportowej naszych firm. I wreszcie, po trzecie, trzeba uważnie przyjrzeć się problemom na rynku pracy i brakom wykwalifikowanych fachowców – podsumowuje wydarzenie przewodnicząca sesji Zofia Szalczyk. – W te potrzeby doskonale wpisują się działania samorządu województwa: wsparcie szkolnictwa zawodowego, utworzenie centrów kształcenia dualnego, promocja wielkopolskiej gospodarki.

Na zakończenie obrad radni przez aklamację przyjęli stanowisko sejmiku, dotyczące dalszego, harmonijnego rozwoju gospodarczego regionu. Podkreślają w nim m.in., „że wiodącym instrumentem polityki rozwoju gospodarczego regionu pozostać powinna intensyfikacja działań w sześciu obszarach inteligentnych specjalizacji Wielkopolski, które przyczyniają się do wzrostu konkurencyjności regionu”. RAK

Znaleźć lekarstwo dla SOR-ów

Sejmik apeluje o pomoc dla działających w aglomeracji poznańskiej szpitalnych oddziałów ratunkowych.

Jak radykalnie zmniejszyć napływ pacjentów do SOR-ów w Poznaniu i Puszczykowie? Kto odpowiada za to, że tworzą się tam długie kolejki: NFZ, szpitale czy lekarze rodzinni? Jak zmienić sposób finansowania SOR? I czy warto podjąć akcję edukacyjną, zachęcającą pacjentów do korzystania z pomocy wieczorowej i świątecznej?

O tych kwestiach dyskutowano podczas marcowego posiedzenia sejmikowej komisji zdrowia. Radni pracowali nad stanowiskiem sejmiku, wskazującym na trudną sytuację SOR-ów (głównie w szpitalu przy ulicy Lutyckiej), dlatego zaprosili do dyskusji dyrektorów placówek, przedstawicieli ich organów prowadzących, szefostwo wojewódzkiego oddzia-

łu NFZ i reprezentantów wojewody.

Podczas rozmów wskazywano m.in., że do SOR-ów w znacznej części przypadków trafiają pacjenci z drobnymi dolegliwościami, którzy powinni być diagnozowani w innych miejscach. Innym problemem są zbyt niskie, zdaniem dyrektorów szpitali, wyliczone procedury medycznych, a także brak odpowiednio wykwalifikowanej kadry.

„Doceniając pracę osób zatrudnionych na SOR-ach, działających w szczególnie trudnych warunkach, pod presją czasu, przy systematycznie wzrastającej liczbie pacjentów, zwracamy się o podjęcie działań zmierzających do usprawnienia systemu, którego przeciążenie stanowi zagrożenie dla prawidłowości i jakości wykonywanych świadczeń” – piszą radni, zwracając się do NFZ, w przyjętym przez sejmik 26 marca stanowisku. RAK

Jak działają unijne trybunały?

FOT. ARCHIWUM UMWW

Od 13 do 15 marca radni z sejmikowej Komisji Budżetowej podczas wizyty studyjnej w Luksemburgu zapoznawali się ze strukturą, funkcjonowaniem i działalnością Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO), Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) oraz Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (ETS). Procedury, przykłady przeprowadzonych kontroli, a także ich skutki przedstawił Wielkopolanom polski audytor ETO Janusz Wojciechowski. Wśród rozmówców reprezentujących ETS był m.in. sędzia tego trybunału prof. Marek Safjan. Z kolei podczas spotkania w EBI rozmawiano m.in. o tym, że Wielkopolska była pierwszym regionem w Europie, który wdrożył unijny instrument JESSICA. ABO

Chcą protonu na raka

Radni przyjęli stanowisko popierające budowę w Poznaniu nowoczesnego ośrodka protonoterapii.

„Sejmik Województwa Wielkopolskiego, dostrzegając problem epidemiologiczny w zakresie zapadalności na choroby nowotworowe, mając również na uwadze zwiększenie innowacyjności w zakresie metod leczenia nowotworów, wprowadzające nowoczesne strategie leczenia oparte na rozwoju badań naukowych, uznaje za uzasadnioną budowę ośrodka protonoterapii w Poznaniu” – czytamy w przyjętym 26 marca stanowisku.

Radioterapię protonową stosuje się do leczenia (również u dzieci) guzów mózgu i rdzenia kręgowego, a także w innych lokalizacjach, w których guz nowotworowy położony jest bardzo blisko narządów krytycznych.

Starania samorządowców z Wielkopolski o utworzenie

ośrodka zajmującego się tymi sprawami trwają od kilku lat i realizowane są w ramach projektu „INPRONKO”.

„Budowa ośrodka protonoterapii jest projektem o strategicznym znaczeniu dla rozwoju regionu zachodniej Polski, bowiem stanowi wspólne przedsięwzięcie centrów onkologii, uczelni medycznych i samorządów województw z pięciu województw Polski Zachodniej (łącznie 19 instytucji z województw: wielkopolskiego, dolnośląskiego, lubuskiego, opolskiego i zachodniopomorskiego)” – przypominają radni w swoim apelu, wnioskując do administracji rządowej o pieniądze na budowę.

Koszt inwestycji szacowany jest na 200 mln zł. Około 85 proc. tej kwoty mogą stanowić fundusze UE (z koperty krajowej, a nie regionalnej), a województwo mogłoby sfinansować część z 15 proc. wkładu własnego. RAK

Zdaniem gospodarza

Mariusz Roga,
starosta
słupecki

– Zachęcam do odwiedzenia powiatu słupeckiego, który zachwyca bogactwem fauny i flory. Miłośników ptaków zapraszam do Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego. Miłośników nurkowania, wędkowania i żeglowności zainteresuje z pewnością Jezioro Powidzkie. Pasjonatów historii średniowiecza zachęcam do odwiedzenia Łądu nad Wartą, gdzie od lat organizowany jest Festiwal Kultury Słowiańskiej i Cysterskiej. Fanów jeździectwa zapraszam do Kościółkowa i Mieczownicy, gdzie odbywają się prestiżowe zawody konne, a Słupcę warto zwiedzić m.in. ze względu na jej ważne znaczenie historyczne i regionalne w środkowo-wschodniej części Wielkopolski.

Powiat słupecki to także liczne zabytki i gospodarstwa agroturystyczne, które swą różnorodnością (położeniem, ofertą) przyciągają mieszkańców miast pragnących ciszy i spokoju.

Nasz powiat to z jednej strony rolnictwo, nastawione w dużej mierze na hodowlę trzody chlewnej i uprawę zbóż, a z drugiej strony – rozwój i nowoczesność, z uwagi na położenie przy autostradzie A2. Powstają tu nowe fabryki i przedsiębiorstwa, rozwija się także jednostka wojskowa w Powidzu, w której od roku stacjonują wojska USA.

Zachęcam do odwiedzenia powiatu słupeckiego, zarówno turystycznie, jak i biznesowo. To doskonałe miejsce do prowadzenia działalności gospodarczej i wypoczynku.

Lasy, jeziora i... wojsko

Jakie atrakcje znajdą goście w powiecie słupeckim?

Powiat słupecki, położony w środkowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego, jest terenem typowo rolniczym. Samorząd współtworzy osiem gmin: Słupca (gmina miejska), Zagórów (miejsko-wiejska) oraz gminy wiejskie: Łądek, Orchowo, Ostrowite, Powidz, Słupca, Strzałkowo.

Tereny te słyną z pięknych lasów, wśród których wyróżniają się: Nadwarciański Park Krajobrazowy (uznany za ostoję ptaków o randze ogólnopolskiej „Globaly Important Bird Areas – Glas”) oraz Powidzki Park Krajobrazowy. To ciekawe tereny do pieszych wędrówek, wycieczek rowerowych czy aktywnego wypoczynku nad wodą. W powiecie słupeckim znajduje się bowiem 18 jezior.

Jezioro Powidzkie to największy akwen regionu i jedno z czystszych jezior w kraju. Fanów nurkowania, windsurfingu i żeglarstwa nie trzeba specjalnie zachęcać do przyjazdu, bo znają te tereny doskonale. Każdego weekendu na jeziorze widać dziesiątki białych żagli, kajakarzy czy amatorów rowerów wodnych. Od 2000 roku odbywają się tutaj regaty żeglarskie, zakwalifikowane do Pucharu Polski Jachtów Kabinowych. Nad brzegami można znaleźć świetne miejsca do plażowania, kąpieli, nurkowania, wędkowania, spacerów, a także jazdy konnej i innych aktywnych form wypoczynku. Jakich? Od ponad 20 lat w Przybrodzinie organizowany jest np. ogólnopolski otwarty turniej siatkówki plażowej.

FOT. ARCHIWUM STRAŻNICTWA POWIATOWEGO W SŁUPCY

Fanów nurkowania, windsurfingu i żeglarstwa (na zdjęciu) nie trzeba specjalnie zachęcać do przyjazdu nad Jezioro Powidzkie.

Co jeszcze znajdą turyści w powiecie słupeckim?

Perełką architektury europejskiej jest klasztor pocysterski w Łądzie, który od wieków stanowił na terenach wschodniej Wielkopolski zarówno centrum duchowe, jak i kulturowy ośrodek polskości. Nie brakuje tutaj również innych cennych zabytków: dworów, pałaców, kościołów.

W powiecie słupeckim znajduje się najwięcej gospodarstw agroturystycznych we wschodniej Wielkopolsce. Kilka z nich to laureaci ogólnopolskich plebiscytów i konkursów na najlepsze miejsca

do udanego wypoczynku. Urlop lub weekend spędzony w tych zacisznych terenach to wspaniała forma relaksu w naturalnym środowisku.

Czym jeszcze wyróżnia się ten obszar? Zajmuje on m.in. strategiczne miejsce na militarnej mapie Polski. Od ponad 60 lat w Powidzu działa jednostka wojskowa, po zmianach i reorganizacjach – 33. Baza Lotnictwa Transportowego, która ze względu na istniejącą infrastrukturę posiada możliwości do przyjmowania nawet największych samolotów.

Od 2010 r. głównym zadaniem bazy jest realizacja szkolenia lotniczego i zabez-

pieczenie zadań transportowych dla polskiego wojska. Piloci z eskadry C-130 wykonują loty transportowe do Afganistanu oraz misje humanitarne w Europie. Ponadto, na początku 2017 r. do Powidza przybyła pierwsza grupa żołnierzy amerykańskich, którzy będą tutaj stacjonować.

Samorządowcy z tego terenu stawiają na zgodną współpracę. Powiat słupecki wspólnie z siedmioma gminami przystąpił do rozbudowy szpitala: ta największa inwestycja, jaką prowadzi samorząd powiatu w swojej historii, będzie kosztować około 24 mln zł.

RAK

Powiat słupecki

Lekcja z historii:
Pierwszy powiat słupecki istniał w latach 1867-1918 w ramach guberni kaliskiej, utworzonej przez władze carskie w Królestwie Polskim. Drugi powiat słupecki funkcjonował (w województwie łódzkim) w latach 1919-1932 w ramach II Rzeczypospolitej. Po raz trzeci powiat powołano w PRL: 1 stycznia 1956 r. w województwie poznańskim. Od 1 stycznia 1999 r., po reformie samorządowej, ziemia słupecka na powrót zyskała rangę powiatu.

Powiat słupecki w liczbach:

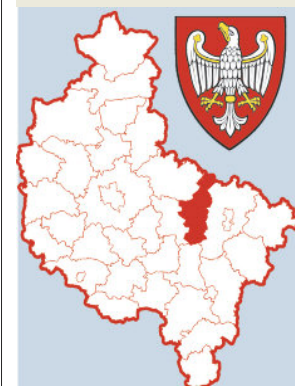
- powierzchnia – 837,91 km²
- liczba ludności – 59.617
- gęstość zaludnienia – 71 os./km²
- mieszkańcy miast – 30,2 proc.
- mieszkańcy wsi – 69,8 proc.

Ciekawostki:

- Od osiemnastu lat powiat słupecki jest głównym organizatorem imprezy o zasięgu ogólnokrajowym i międzynarodowym – Festiwalu Kultury Słowiańskiej i Cysterskiej w Łądzie nad Wartą, który odbywa się zawsze w pierwszy weekend czerwca.
- W Łądzie, od 1952 roku, działa Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego. Wspólnota seminarijna stara się żyć i pracować w duchu rodzinnym, na który tak bardzo kładł nacisk św. Jan Bosko.
- W granicach powiatu znajduje się 18 jezior, w tym największe w Wielkopolsce – Jezioro Powidzkie.

Sąsiednie powiaty:

- gnieźnieński
- koniński
- pleszewski
- wrzesiński
- mogileński (kujawsko-pomorskie)

Wspólny cel

Samorządy i fundacje realizują w Strzałkowie projekt „Oswoić dorosłość”, wspierający (w rozpoczęciu dorosłego, samodzielnego życia) pełnoletnich wychowanków domów dziecka opuszczających placówkę oraz niepełnosprawnych pracowników zakładów aktywności zawodowej.

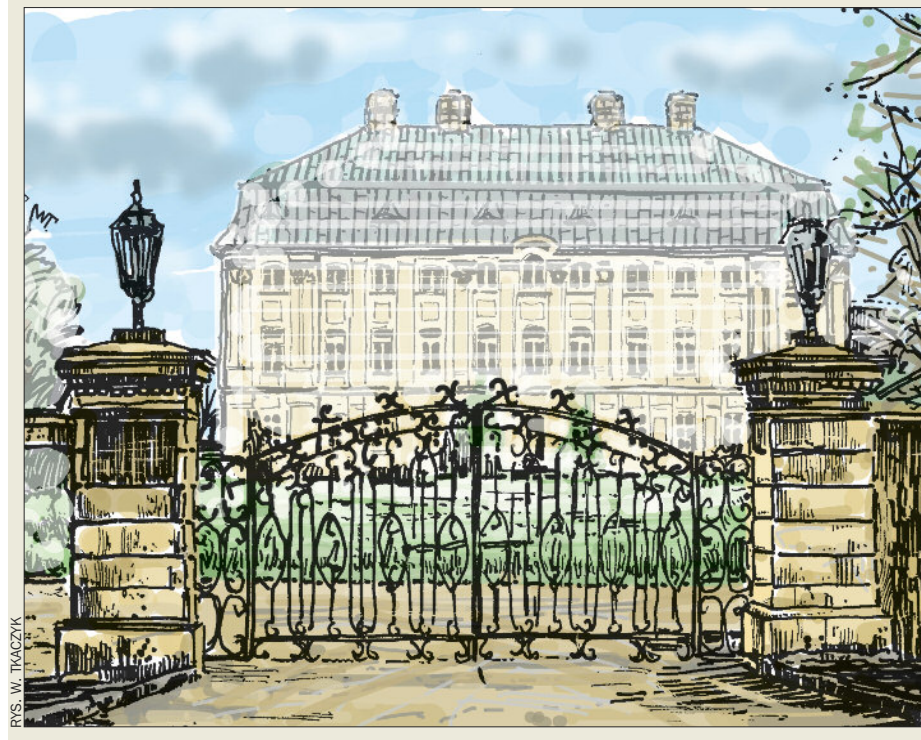
Na projekt składają się trzy elementy: mieszkania do usamodzielnienia, inkubatory przedsiębiorczości i tzw. mentoring.

Powstanie 11 wyremontowanych i wyposażonych mieszkań, co pozwoli młodym ludziom bezpiecznie nauczyć się samodzielnego życia bez konieczności powrotu do trudnej przeszłości.

Projekt powiatu wspierają pośrednio m.in. samorząd województwa i podległy mu ROPS.

RAK

Wielkopolska przez Witolda Tkaczyka naszkicowana

Późnobarokowy pałac w Ciężeniu (gmina Łądek, powiat słupecki) został wzniesiony w latach 1758-1768 dla bp. Teodora Czartoryskiego. Projektantem był najprawdopodobniej włoski architekt Józef Sacco. Po śmierci fundatora budowę przerwano i ukończono (już w stylu rokoka) dopiero około 1810 r., z inicjatywy bp. Ignacego Raczyńskiego. Trzykondygnacyjny budynek nakryty jest dachem mansardowym. Dolna kondygnacja budowli jest wyraźnie wyodrębniona poprzez silnie zaakcentowany gzyms. Na parterze znajdują się pomieszczenia reprezentacyjne, górne piętra służyły celom mieszkalnym. W 1818 r. pałac przeszedł w ręce świeckie. Obecnie mieszczą się w nim unikatowe zbiory masonskie Biblioteki UAM.

WT

Młodzi sportowcy ruszają do walki

Ponad 4 tysiące zawodników będzie rywalizowało w 14 dyscyplinach ogólnopolskiej olimpiady młodzieży Zawody w Wielkopolsce potrwać od 27 kwietnia do 11 czerwca.

Piotr Ratajczak

27 kwietnia w Swarzędzu (hala w Zalasewie) zapłonie znicz XXIV ogólnopolskiej olimpiady młodzieży (OOM) w sportach halowych (OOM). Elementów ceremoniału olimpijskiego będzie więcej: apel, flaga, defilada, hymn. Zwycięzcy rywalizacji w kategorii juniora młodszego (uczniowie w wieku od 13 do 17 lat) zdobywają, oprócz dyplomów i medali, tytuły mistrzów Polski.

– Te elementy z pewnością natchną młodych sportowców do ambitnej walki o mistrzowski tytuł i prymat w kraju, ale towarzyszący wydarzeniu ceremoniał olimpijski to także dowód na to, jak ważne są te zawody. Dla zawodników, ich trenerów, ale także dla nas, Wielkopolan – mówi Tomasz Wiktor, dyrektor Departamentu Sportu i Turystyki w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu i jednocześnie szef komitetu organizacyjnego OOM.

Po raz piąty

Ogólnopolskie zawody młodych sportowców rozgrywane są w trzech odsłonach: w sportach letnich, zimowych oraz halowych. W Wielkopolsce odbędą po raz piąty, choć po dłuższej przerwie. Rywalizację w sportach letnich organizowano u nas w 1995 r. i 2001 r., a zawody halowe – w 1998 r. i 2004 r.

– Cieszymy się, że Wielkopolska została gospodarzem tego wydarzenia. Liczymy na sukcesy organizacyjne, efekty promocyjne i niezłe wyniki sportowe. Wszak młodzi Wielkopolanie należą do ścisłej krajowej czołówki w wielu

dyscyplinach i mam nadzieję, że swoje umiejętności potwierdzą w trakcie ogólnopolskiej olimpiady – zaznacza Maciej Wituski, przewodniczący sejmikowej Komisji Kultury Fizycznej i Turystyki.

Olimpiada jest organizowana w ramach współzawod-

nictwa dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo. To tzw. system sportu młodzieżowego, nadzorowany i finansowany przez Departament Sportu Wyczynowego Ministerstwa Sportu i Turystyki. Administracja rządowa pokrywa największą część kosztów, ale

współorganizatorami OOM są specjalne komitety powołane przez marszałków województw, a ważną rolę w sprawnym przeprowadzeniu zawodów odgrywają też samorządy lokalne, udostępniające m.in. nieodpłatnie swoje obiekty sportowe.

Pomoc samorządów

Organizacja zawodów sportowych dla tak dużej liczby uczestników (z trenerami, sędziami i osobami towarzyszącymi będzie to łącznie około 5 tysięcy osób) to olbrzymie przedsięwzięcie logistyczne. Dlatego w organizację olimpiady zaangażowanych jest kilkaset osób.

– To członkowie komitetu organizacyjnego, pracownicy Wielkopolskiego Stowarzyszenia Sportowego (podmiotu wykonawczego OOM), ale przede wszystkim przedstawiciele samorządów lokalnych, tj. miast – gospodarzy tych wyjątkowych zawodów. To oni robią wszystko, aby dobrze przygotować obiekty zmagania, ale także zapewnić uczestnikom (sportowcom, trenerom, sędziom) zakwaterowanie, transport czy żywność – podkreśla Tomasz Wiktor.

Olimpiada rozgrywana będzie od 27 kwietnia do 11 czerwca w 16 obiektach sportowych w 12 miejscowościach. Zawody odbędą się w: Kaliszu (piłka siatkowa kobiet), Koninie (boks i szermierka), Krotoszynie (zapasy kobiet i w stylu wolnym), Luboniu (tenis stołowy), Pile (judo, piłka siatkowa mężczyzn), Poznaniu (gimnastyka na trampolinie, zapasy w stylu klasycznym), Zalasewie koło Swarzędza (taekwondo olimpijskie), Sypniewie koło Jastrowia (szachy), Szamotułach (gimnastyka artystyczna, tenis), Tarnowie Podgórny (badminton) oraz Żerkowie (brydz sportowy).

Zabrze, jedyne miasto spoza Wielkopolski, będzie gościnnie gospodarzem zawodów w gimnastyce sportowej. Dlaczego? U nas brakuje czynnej sekcji sportowej gimna-

styków i infrastruktury tego typu, dlatego organizatorzy zdecydowali, że taniej będzie przeprowadzić zawody poza regionem.

Na umieszczonej obok infografice pokazujemy zaangażowane w olimpiadę wielkopolskie miasta i goszczące w nich dyscypliny sportu, a szczegółowy program zawodów dostępny jest na stronie internetowej www.oom2018.wielkopolskie.pl. Dodajmy też, że wstęp na wszystkie obiekty jest bezpłatny, a organizatorzy olimpiady i zawodnicy bardzo liczą na masowy udział kibiców i ich żywiołowy doping.

Szansa na promocję

Jak wybierano organizatorów w poszczególnych dyscyplinach?

O tym, w którym mieście będą rozgrywane konkretne zawody, decydowało kilka czynników. Po pierwsze, odpowiedniej jakości obiekt (hala sportowa, korty tenisowe) i jego specjalne wyposażenie (maty, bandy, podesty, itp.). Po drugie, np. tradycja w uprawianiu danej dyscypliny w konkretnym mieście (siatkówka kobiet w Kaliszu, zapasy w Krotoszynie i w Poznaniu, badminton w Tarnowie Podgórny). Znaczący głos przy wyborze lokalizacji zawodów mieli także działacze związków sportowych oraz samorządowcy, którzy błyskawicznie decydowali się na przyjęcie zawodników i związane z tym obowiązki.

– Z jednej strony samorządowcy muszą wykonać sporo pracy, związanej z przygotowaniem odpowiedniego zaplecza i sprawnym przeprowadzeniem zawodów. Z drugiej strony jednak to dla nich świetna okazja do promocji

Szermierka to bardzo efektowny sport.

Pod siatką powalczą chłopcy i dziewczyny.

Wielkopolanie są silni m.in. w zapasach.

o medale

w sportach halowych.

FOT. M. SCHURMANN

Gracja i piękno – to m.in. cechy gimnastyki artystycznej.

wśród licznej grupy zawodników, działaczy i gości – wyjaśnia Maciej Wituski. – W wolnych chwilach młodzi sportowcy wraz z opiekunami będą przecież spędzali czas poza arenami sportowymi i poznawali atrakcje Wielkopolski.

kopolskich sportowców. To właśnie podczas tych zawodów dzisiejsi mistrzowie zdobywali swoje pierwsze medale. Wiedzą, jak są ważne, dlatego jako ambasadorzy będą wspierać uczestników OOM – dodaje Tomasz Wiktor.

Igor Jakubowski (boks/Zagłębie Konin).

– Olimpiada jest z pewnością wielkim przeżyciem dla naszej młodzieży. Będę trzymała za nich kciuki. To przecież nadzieje polskiego sportu. To nasi przyszli mistrzowie i olimpijczycy – potwierdza Agnieszka Wieszczyk-Kordus. ***

– Wielkopolska stawiana jest za wzór, jeśli chodzi o system wsparcia i rozwoju sportu młodzieżowego. To m.in. z tych względów ministerstwo kolejnym raz przyznało nam organizację wydarzenia – podsumowuje Paweł Szczepaniak, prezes zarządu Wielkopolskiego Stowarzyszenia Sportowego i jednocześnie wiceprzewodniczący ds. sportowych komitetu przygotowującego OOM.

Ostatni komplet medali sportowej olimpiady zostanie wręczony 10 czerwca na kortach tenisowych w Szamotułach. Wtedy dowiemy się, czy Wielkopolska odniosła sukces organizacyjny i sportowy. ●

➤➤ 27 kwietnia w Swarzędzu zapłonie znicz XXIV ogólnopolskiej olimpiady młodzieży w sportach halowych. Elementów ceremoniału olimpijskiego będzie więcej: apel, flaga, defilada, hymn.

Dlatego samorządowcy przygotowali dla nich specjalne programy turystyczno-krajoznawcze.

Wsparcie gwiazd

– Od ogólnopolskiej olimpiady młodzieży wszystko się zaczęło... – tak może powiedzieć wielu naszych czołowych, wiel-

W tym gronie znaleźli się m.in.: brązowa medalistka IO w Pekinie w zapasach Agnieszka Wieszczyk-Kordus (WKS Grunwald Poznań), olimpijczycy: Bogna Józwiak (szermierka/OŚ AZS Poznań), Magda Linette (tenis/OŚ AZS Poznań), Karol Robak (taekwondo olimpijskie/OŚ AZS Poznań) czy

FOT. ARCHIWUM WZTS

Zawody w tenisie stołowym będą rozgrywane w Luboniu.

Wyłowić talenty

Z marszałkiem Markiem Woźniakiem rozmawia Piotr Ratajczak

– Dlaczego samorząd wspiera masowy sport młodzieżowy? Marketingowo lepiej zapewne postawić na promocję kilku zawodowców?

– Zadaniem samorządu województwa jest wspieranie fundamentu sportu, czyli współzawodnictwa dzieci i młodzieży. Z jednej strony, inwestując w najmłodszych, mamy szansę odnaleźć prawdziwe talenty, które mogą w przyszłości zdobywać laury na arenie krajowej i międzynarodowej. Z drugiej strony natomiast, staramy się wspierać zdrowy styl życia, aktywność fizyczną od najmłodszych lat, prawidłowy rozwój uczniów. Dla wielu z nich, zwłaszcza z mniejszych miejscowości, przygoda ze sportem i udział w zawodach to też możliwość poznawania nowych miejsc, ludzi, środowisk. Dlatego nie mam żadnych wątpliwości, że warto inwestować pieniądze z wojewódzkiego budżetu w uprawianie sportu młodzieżowego.

– Jakie są efekty tego wsparcia?

– Od wielu lat nasi młodzi sportowcy zajmują drugie miejsce w rywalizacji regionów, a wielkopolskie kluby, miasta i powiaty znajdują się zawsze w krajowej czołówce. W 2017 roku umocniliśmy drugą pozycję po Mazowszu, znacznie wyprzedzając w klasyfikacji końcowej Śląsk i Dolny Śląsk. To efekt konsekwentnej, prowadzonej od wielu lat polityki oraz systemowego podejścia. Wspieramy finansowo kluby i związki sportowe, a jedynym kryterium przydziału pieniędzy dla danej sekcji jest uzyskiwany przez nią poziom sportowy. Dzięki temu sport młodzieżowy w naszym regionie rozwija się równomiernie, a wiele dobrych wyników (we wspomnianych rywalizacji) jest uzyskiwanych w mniejszych miastach, nie w Poznaniu.

– Przez niemal 70 dni Wielkopolska będzie areną młodzieżowych zmagania. Do rywalizacji w 14 konkurencjach sportowych przystąpi ponad 4 tysiące zawodników z całego kraju. Jaki jest udział samorządu województwa w tym wydarzeniu?

– Samorząd regionu pokrywa koszty związane m.in. z centralnym otwarciem olimpiady, oprawą graficzną, promocją. Koordynujemy organizację całego przedsięwzięcia, a trzeba pamiętać, że między 27 kwietnia a 11 czerwca przyjedzie do nas około 5 tysięcy gości (ponad 4 tys. zawodników, trenerzy, działacze, osoby towarzyszące). Wspieramy też finansowo samorządy lokalne i kluby sportowe przy remontach ich obiektów.

FOT. ARCHIWUM UNWWM

– Czy samorządy są już gotowe na olimpiadę?

– Tak. W 16 obiektach sportowych (halach, kortach, boiskach) zakończono ostatnie przygotowania do rozpoczęcia zawodów. Warto zaznaczyć, że organizacja ogólnopolskiej olimpiady młodzieży, największej tego typu imprezy sportowej w Polsce, była dobrą okazją do mobilizacji i integracji środowisk sportowych i samorządowych. Po raz kolejny pokazaliśmy, że potrafimy świetnie współpracować w naszym regionie. Ministerstwo przekazało nam wprawdzie pieniądze na sprzęt, organizację olimpiady, wyżywienie i zakwaterowanie zawodników, ale to nasi partnerzy z samorządów lokalnych, oprócz świetnej bazy sportowej, musieli zadbać o szczegóły: transport gości, noclegi, catering, itp. Wysiłek włożony w organizację tego przedsięwzięcia rekompensują jednak korzyści w postaci nowego sprzętu oraz promocji całego regionu i poszczególnych miast – organizatorów zawodów.

– Był kłopot z wybraniem miejsc, w których odbędzie się rywalizacja?

– Nie, bo samorząd województwa od wielu lat inwestuje w rozwój infrastruktury sportowej. Liczby są imponujące. Od początku tego stulecia w Wielkopolsce wybudowano m.in. ponad 170 pełnowymiarowych hal sportowych i 34 kryte pływalnie, których budowę dofinansowano zarówno ze środków Funduszu Kultury Fizycznej, jak i z budżetu regionu. Oczywiście część obiektów wymagała nieznacznej modernizacji, ale te wydatki pokrywano z wojewódzkiej kasy. Chciałbym przy okazji podziękować samorządowcom

za świetną współpracę i zaangażowanie to dobry prognostyk na przyszłość, gdy będziemy razem organizowali innego rodzaju przedsięwzięcia, nie tylko sportowe.

– Jak zamierzamy przyciągnąć kibiców?

– Wstęp na zawody jest bezpłatny. Zachęcam do obserwowania zmagania młodych sportowców na arenie 11 wielkopolskich miast. Rywalizacja toczyć się będzie przez półtora miesiąca w 16 obiektach sportowych. Szczegółowy program zawodów dostępny jest na stronie internetowej www.oom2018.wielkopolskie.pl. Przygotowujemy ponadto specjalny biuletyn informacyjny, współpracujemy z mediami krajowymi i lokalnymi. Z doświadczenia wiem, że dla lokalnych środowisk, miast i miasteczek, w których odbędą się zawody, olimpiada będzie jednym z najważniejszych wydarzeń sportowych roku. Jestem przekonany, że przyciągnie ono wielu kibiców.

– W której spośród 14 dyscyplin jesteś faworytem?

– Młodzi sportowcy reprezentujący Wielkopolskę trzykrotnie wygrywali w ostatnich latach klasyfikację ogólną ogólnopolskiej olimpiady młodzieży w sportach letnich, w ubiegłym roku wygraliśmy rywalizację w sportach halowych i zajęliśmy 2. miejsce na finiszu olimpiady letniej. Nie chciałbym zapeszać przed rozpoczęciem zmagania, ale liczymy na sukcesy w zapasach, boksie, szermierce, taekwondo i judo. Mam też nadzieję na sukcesy w piłce siatkowej kobiet i mężczyzn. Niemniej jednak będą kibicować wszystkim młodym sportowcom.

Na cesarskim forum w Poznaniu

Jak powstawała dzielnica, w której przybywający z Niemiec miał się poczuć jak u siebie.

Jednym z najczęściej odwiedzanych i charakterystycznych miejsc Poznania jest plac Adama Mickiewicza i otaczające go budowle. Na ogół nie zdajemy sobie sprawy z symbolicznego znaczenia, celowości tej zabudowy. A tymczasem absolutnie wszystko jest tam przemysłane.

Co po twierdzy?

Utworzenie Cesarstwa Niemieckiego w 1871 roku rozpoczęło nowy etap w dziejach Niemiec: przystąpiono do jednoczenia emocjonalnego, narodowego nowo powstałego państwa. W prowincji poznańskiej chodziło też o zahamowanie tzw. Ostflucht, czyli ucieczki urzędników i przedstawicieli wolnych zawodów, dla których skierowanie do wschodnich prowincji Rzeszy było zesłaniem. Przyznawano tzw. Ostzulage, czyli finansowy dodatek wschodni, ale niewiele to pomogło. Pomysłano więc o działaniu propagandowym, o lepszym samopoczuciu Niemców przybywających nad Wartę i Obrę.

W końcu XIX wieku, gdy twierdza fortowa w Poznaniu stała się przestarzała i przystąpiono do jej modernizacji, nadeszła pora na przynajmniej częściowe zniszczenie fortów, bram i wałów krępujących rozwój miasta. W początkach XX wieku przystąpiono do rozbioru także Bramy Berlińskiej u wylotu ul. św. Marcin w kierunku zachodnim i towarzyszących umocnień. W rezultacie pomiędzy dzisiejszymi ulicami F. D. Roosevelta, A. Fredry, T. Kościuszki i św. Marcin powstał ogromny pusty plac. Tymczasowo tylko w rejonie dzisiejszego Collegium Minus UAM stanął drewniany budynek teatrzyku rewiowego. Już w latach 1890 i 1903 planowano postawienie w tym miejscu reprezentacyjnych budowli; wreszcie w 1904 roku cesarz Wilhelm II powołał Królewską Komisję Rozbudowy Poznania.

Ostatecznie w latach 1902-1910 miejsce to stało się wielkim placem budowy.

Z lewej wieża Zamku Cesarskiego, z prawej – gmachy Ziemstwa Kredytowego i Dyrekcji Poczty.

Akustyczna akademія

Przyjęty układ architektoniczny był bardzo przemysłany i celowy: chodziło o to, by gość przybywający z Niemiec do Poznania, zaraz po wyjściu z dworca poczuł się jak u siebie w Halle czy Monachium. Uderzać miał monumentalizmem, a jednocześnie wielkomięskością. W każdym spokojnie rozwijającym się mieście budynki pochodzą z różnych epok, powstają stopniowo, w różnym czasie. Tutaj także postanowiono postawić zespół gmachów o różnych stylach architektonicznych – od renesansu po klasycyzm. I tak uczyniono.

W latach 1905-1910 powstawał gmach Akademii Królewskiej (którego projektantem był Edward Fürstenau), uroczyste otwarty 18 stycznia 1910 roku. W stylu renesansu północnoniemieckiego, z elementami na fasadzie nawiązującymi do nauki, imponuje przede wszystkim wielką aulą o doskonałej akustyce, zapewnionej m.in. przez warstwę korka umieszczoną w stropie. Od chwili swego powstania aż do dziś jest to jedna z najbardziej reprezentacyjnych sal Poznania.

Dodajmy, że w owym czasie dzisiejszy budynek Collegium Iuridicum przy ul. św. Marcin (z 1907 roku) miał oddzielne-

go gospodarza: była to siedziba Banku Reiffeisena, o czym przypomina choćby wizerunek ula nad wejściem – symbol oszczędności. Na dole były winiarnia i piwiarnia. To budynek w stylu renesansu holenderskiego, zaprojektowany przez berlińską firmę Hartmann & Schlenzig.

Dla modlitwy i higieny

„Stary” budynek Akademii Muzycznej to dawny Dom Ewangelicki, zbudowany w latach 1907-1908, według projektu architekta Johanna z Charlottenburga.

W stylu neobarokowym wybudowano potężny budynek Komisji Kolonizacyjnej, z lat 1908-1910, zaprojektowany przez radcę budowlanego Deliusa, z wielką gamą symboliki rzeźbiarskiej, symbolizującej osadnictwo niemieckie. To dzisiejsze Collegium Maius Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.

W latach 1911 i 1912 powstały budynki: Instytutu Higieny przy ul. H. Wieniawskiego (Fritz Teubner) oraz willa niemieckiego adwokata Adolfa Landsberga (dzisiejsza siedziba Wydawnictwa Poznańskiego), zaprojektowana przez Hansa Uhla, ze sztukateriami Martina Samtera.

Nieco dalej, przy ul. A. Fredry w latach 1912-1914 stanął

sympatyczny budynek Niemieckiego Banku Listów Zastawnych według projektu Augusta Raedera i Ottona Meistersera. Od lat jest tam Zakład Elektronicznej Techniki Obliczeniowej.

Teatr i pałac

W 1910 roku otwarto piękny, neoklasycystyczny budynek Teatru Miejskiego – czyli dzisiejszego Teatru Wielkiego, a więc opery. Postawiony w ciągu 18 miesięcy według projektu monachijskiego architekta Maxa Littmanna wzorowany jest na renesansowej rezydencji Villa Rotonda w Vicenzy. W projekcie zastosowano wiele symboli dotyczących sztuki i mitologii; do dziś toczą się dyskusje nad znaczeniem zwierząt przy wejściu – w rzeczywistości chodzi o lwa i panterę, tworzących ideową wież z Pegazem wieńczącym wejściowy tympanon. Dodajmy, że cały budynek stoi na fundamentach fortu, który znajdował się w tym miejscu. Budynek Teatru Wielkiego stanowi jedność architektoniczną z sadzawką po drugiej stronie ulicy i umieszczoną pośrodku fontanną – całość otoczona platanowym parkiem.

Jednak ukoronowaniem całego zespołu owej Dzielnicy Cesarskiej jest neomański

zamek – w rzeczywistości pałac zbudowany w latach 1905-1910, według projektu berlińskiego architekta Franza Schwechтена, przy uwzględnieniu poprawek sugerowanych przez cesarza Wilhelma II. Uroczyste otwarcie rezydencji i wręczenie kluczy monarsze nastąpiło 21 sierpnia 1910 roku. Dzień wcześniej Poznań otrzymał miano Miasta Rezydencjonalnego. Uzupełnieniem architektonicznym zamku są położone po drugiej stronie ulicy (według projektu tego samego architekta) budynki Ziemstwa Kredytowego – Posener Landschaft i Dyrekcji Poczty, czyli Oberpostdirektion. Poczta jest tam do dziś, a w dawnej Landszafcie ma swoją siedzibę Filharmonia Poznańska.

Pomiędzy tymi budynkami pozostawiono wolny plac, na którym w 1903 roku odsłonięto pomnik Żelaznego Kanclerza, Ottona von Bismarcka. To dzisiejszy plac Adama Mickiewicza, z monumentem wieszczki pośrodku i Kroczącymi Krzyżami opodal.

Styl wilhelmowski

Powstał zespół reprezentacyjnych budowli, sympatyczny wzrokowo, choć dość ciężki (poza Teatrem Wielkim). Był to typowy styl „wilhelmowski”, w który w centrum miasta

wpisują się gmachy m.in. Biblioteki Cesarza Wilhelma (Uniwersyteckiej) przy ulicy F. Ratajczaka, Muzeum Fryderykowskiego (stary gmach Muzeum Narodowego) czy banku przy ulicy F. Nowowiejskiego. Dzielnica Cesarzowska jednak miała być jednoznacznie niemiecką charakterem. W Akademii Królewskiej uczyli się niemieccy studenci, w teatrze ze sceny nigdy nie miało paść polskie słowo, Komisja Kolonizacyjna otrzymała jako zadanie poszerzać niemiecką własność ziemi na Wschodzie. Po zaledwie kilku latach funkcje te stały się nieaktualne.

Mijały lata, przez miasto przechodziły burze, ale ta część Poznania w czasie ostatniej wojny ucierpiała stosunkowo niewiele. W 2008 roku Dzielnica Zamkowa w Poznaniu została wpisana jako pomnik historii w ramach historycznego zespołu miasta Poznania. Zmieniały się szczegóły otoczenia, do poszczególnych gmachów wprowadzali się nowi gospodarze, ale co ciekawe, pozostało znaczenie występującej tam symboliki. Nie jest ona już tak zdecydowana i agresywna jak przed ponad stu laty, ale kto się orientuje w przeznaczeniu tej części stolicy Wielkopolski, ten wie, o co tu Niemcom chodziło. Forum Cesarskiego, Cesarskiego Pierścienia, Dzielnicy Cesarskiej najwzajemniej nie da się „obłaskawić”. W otoczeniu wyrosły nowe budynki: Aula Nova i nowa część Akademii Muzycznej, budynek Naczelnej Organizacji Technicznej, pomniki Adama Mickiewicza, Poznańskiego Czerwca 1956, Ignacego J. Paderewskiego, kryptologów – pogromców „Enigmy”, pomnik Katyński, ławeczka Heliodora Święcickiego. Ale główne budynki tego miejsca, choć z pewnością wtopione dziś w otoczenie nie rażą, stanowią memento i przypomnienie czasu zaborów. Nie zostały wyburzone, służą do dziś, ale i przypominają o przeszłości.

Marek Rezler

Z lewej – Teatr Miejski, za drzewami – potężny budynek Komisji Kolonizacyjnej, z prawej – fragment Zamku Cesarskiego.

Tak gospodarzą najlepsi

U honorowano laureatów XVII edycji konkursu Wielkopolski Rolnik Roku.

FOT. A. BOJŃSKI

Marszałek Marek Woźniak, wicemarszałek Krzysztof Grabowski i prof. Grzegorz Skrzypczak wręczyli statuetki Siewcy i symboliczne czekiki laureatom.

Pro raz kolejny Sala Ziemi MTP wypełnia się po brzegi mieszkańcami terenów wiejskich z regionu i zaproszonymi gośćmi (m.in. parlamentarzystami, naukowcami, samorządowcami, w tym radnymi województwa na czele z przewodniczącą sejmiku Zofią Szalczyk). Zgromadzili się, by uhonorować laureatów kolejnej edycji organizowanego przez samorząd województwa konkursu Wielkopolski Rolnik Roku. 11 marca odbyła się gala finałowa wieńcząca XVII odsłonę tego przedsięwzięcia.

Podczas uroczystości marszałek Marek Woźniak podkreślił, jak bardzo w ostatnich

latkach zmieniła się wielkopolska wieś. Wpływ na to mają zaradność i innowacyjność naszych gospodarzy, którzy potrafią odpowiednio wykorzystać oferowaną pomoc: zarówno z funduszy unijnych, jak i z budżetu województwa. Uhonorowani przez samorząd laureaci konkursu stanowią najlepszy tego przykład.

Nagrodzonym gratulowali również wicemarszałek Krzysztof Grabowski, europosel Czesław Siekierski, poseł Zbigniew Ajchler i szef Wielkopolskiej Izby Rolniczej Piotr Walkowski.

Z kolei przewodniczący konkursowej kapituły prof. Grze-

gorz Skrzypczak z poznańskiego Uniwersytetu Przyrodniczego mówił o tym, w jaki sposób wybierano nagrodzonych gospodarzy. Do tej edycji konkursu przystąpiło 56 gospodarstw rolnych z 23 wielkopolskich powiatów. Reprezentowały różne gałęzie rolnictwa: produkcję roślinną i zwierzęcą (bydło mleczne i opasowe, trzoda chlewna), warzywnictwo, sadownictwo, drobiarstwo, hodowlę koni, ryb, norek, grzybów. Członkowie kapituły zwracali uwagę, by zgłoszeni prezentowali wyjątkowo wysoki poziom produkcji rolnej, stosowali nowoczesne technologie, odzna-

czali się dobrą organizacją pracy, wysoką estetyką gospodarstw, uzyskiwali wysokie efekty ekonomiczne, przejawiali troskę o środowisko naturalne.

Na scenie pojawiło się 20 nominowanych do nagrody. Zgodnie z tradycją statuetki Siewcy i nagrody finansowe w wysokości 10 tys. zł otrzymało dziesięć z nich.

Tytuł „rolnika roku” zdobyli: Jolanta i Paweł Tomczykowie (Skrzajnia, powiat kaliski), Andrzej Wojciechowski (Marianowo Brodowskie, średzki), Paulina i Rafał Cholewa (Uścikowo, obornicki), Aleksandra i Janusz Kara-

sio (Stary Sielec, rawicki), Maria i Andrzej Gmerkowie (Biskupice Ołoboczne, ostrowski), Sylwia i Cezary Lisowscy (Olszewo, kościański), Ewa i Waldemar Januchowscy (Nowe, wągrowiecki), Wioletta i Witold Słowiński (Morzyczyn, koniński), Małgorzata i Jan Skoczylasowie (Przybyśławice, ostrowski), Jolanta i Piotr Geblerowie (Marcinów, turecki).

W części artystycznej gali prawie dwa tysiące gości wysłuchało Katarzyny Zawady, która wykonała piosenki z repertuaru Anny German, a na finał – oklaskiwało występ zespołu Trubadurzy. ABO

Jak pomagać?

Nauczyciele, wychowawcy, psychologowie rozmawiali o zagadnieniach praktycznego wsparcia młodzieży niedostosowanej społecznie.

Konferencja na ten temat odbyła się 9 marca w kaliskim Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli, a organizatorami były ODN i Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Cerekwicy Nowej. Jak już informowaliśmy, w tej samorządowej instytucji powstaje nowa placówka socjoterapeutyczna.

– Obecnie sporo uwagi poświęca się kształceniu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – podkreśliła, otwierając kaliską konferencję, członek zarządu województwa Marzena Wodzińska. Zwróciła też uwagę na istotną rolę właściwego przygotowania infrastruktury i kadr do tego typu działań. ABO

Pilskie hospicjum z unijną dotacją

19 marca marszałek Marek Woźniak podpisał w Pile umowę o dofinansowanie z UE budowy miejscowego hospicjum.

Ten wyjątkowy projekt koordynuje Towarzystwo Sługi Bożej im. Stanisławy Leszczyńskiej, które powstało 20 lat temu z myślą o budowie w Pile placówki dla osób schorowanych i wymagających całodobowej opieki. Dzięki zaangażowaniu społecznemu i zbiorce publicznej udało się zebrać ponad 1 mln zł na wkład własny przy realizacji inwestycji, co zgodnie doceniali (obecni 19 marca w Pile podczas podpisania umowy) samorządowcy i goście.

– To przedsięwzięcie wyjątkowe także dlatego, że beneficjentem jest organizacja pożytku publicznego, a nie instytucja państwowa czy samorządowa. Zazwyczaj bo-

Umowę o dofinansowanie hospicjum podpisali, od lewej: prezes TSB Paweł Wiszniewski, prezydent Pily Piotr Głowski, marszałek Marek Woźniak i wiceprezes TSB Józefa Wiśniewska.

wiem to podmioty publiczne pozyskują pieniądze na takie zadania – zauważył marszałek Marek Woźniak. – Wiemy, jak potrzebne są dziś hospicja, opieka paliatywna, opieka nad osobami, które są w ciężkim stanie zdrowia. Dlatego zdecydowaliśmy się wesprzeć za pomocą pieniędzy unijnych ten ważny dla północnej Wielkopolski projekt.

5,5 mln zł dotacji z WRPO 2014+ pozwoli na wybudowanie hospicjum stacjonarnego w Pile. Znajdzie się w nim 40 łóżek, z tego 10 hospicyjnych i 30 w zakładzie opiekuńczo-lecznym dla pacjentów po schorzeniach neurologicznych; w szczególności dla tych, którzy nie mogą wrócić do domu, a wymagają stałej rehabilitacji.

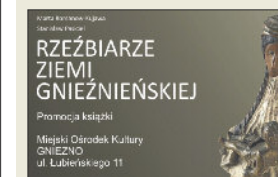
– Gdy starostą pilskim był Tomasz Bugajski, zaczęliśmy

rozmowy o tym, że potrzebne jest w naszym subregionie stacjonarne hospicjum. Po pewnym czasie rozpoczęliśmy procedowanie, zmieniając plan zagospodarowania przestrzennego, a następnie przekazując działkę pod budowę hospicjum. Wtedy też rozpoczęły się starania o dofinansowanie dla tej inwestycji – przypomniał podczas konferencji prasowej prezydent miasta Piotr Głowski.

Wizyta marszałka w Pile była też okazją do odwiedzenia zbudowanego tam (przez podległe samorządowi regionu Wielkopolskie Centrum Onkologii) ośrodka radioterapii. Po wyposażeniu placówki w specjalistyczny sprzęt, wyszkoleniu personelu i uzyskaniu pozwoleń, ośrodek zacznie działalność w połowie 2019 r. Będzie to druga, po kaliskiej, placówka filialna WCO. RAK

Polecamy

Co wyrzeźbili?

Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy wydało książkę pt. „Rzeźbiarze Ziemi Gnieźnieńskiej”. Pokazuje ona sylwetki i dorobek dwudziestu artystów, działających na obszarze ziemi gnieźnieńskiej od lat międzywojennych XX wieku do czasów współczesnych. To rzeźbiarze działający poza głównym nurtem sztuki, w środowiskach wiejskich i małomiasteczkowych. Większość z nich tworzyła w czasie wolnym od pracy zawodowej lub na emeryturze.

Droga do teatru

Rozmowy o sztuce dla najmłodszych, książkowe zabawy, kołysanki, mrużanki i „lulajki” – na te i wiele innych wydarzeń zaprasza Teatr im. A. Fredry w Gnieźnie. Projekt edukacyjno-artystyczny „Droga do teatru”, skierowany do dzieci od 6. miesiąca do 6. roku życia oraz ich opiekunów, potrwa do czerwca. 28 kwietnia gnieźnieński teatr zaprasza na „Kołysanki, mrużanki i lulajki – warsztaty kołysankowe”, którym towarzyszyć będą muzyka, opowiadania i zabawy ruchowe.

Na fotografii

Do 25 maja w Muzeum Okręgowym Ziemi Kaliskiej można obejrzeć wystawę pt. „Kaliszanie na dawnej fotografii”. W zbiorach placówki znajduje się ponad pięćset zabytkowych zdjęć, w tym około dwustu wykonanych w dawnych kaliskich zakładach fotograficznych. Najstarsze portrety kaliszczan pochodzą z lat 60. XIX w. Oprócz zdjęć na wystawie będzie można obejrzeć m.in. zabytkowe aparaty i pogłębić wiedzę o dawnych technikach fotograficznych. RAK

Pierwsze szatnie na medal

Liderzy samorządowego programu „Szatnia na medal” – Brudzew, Tarnowo Podgórne i Trzemeszno – podpisali 15 marca umowy o dofinansowanie projektów.

– To program, który pomoże zbudować i zmodernizować bazę socjalną przy obiektach sportowych, zwłaszcza w mniejszych miejscowościach – powiedział 15 marca podczas konferencji prasowej marszałek Marek Woźniak. – Boiska są często w dobrym stanie, ale brakuje nowoczesnego zaplecza, w którym można swobodnie przebrać się, umyć po treningu i skorzystać z toalety.

Pierwsze umowy podpisał w UMWW przedstawiciel trzech samorządów: Brudzewa, Tarnowa Podgórne i Trzemeszna.

Gmina Brudzew dzięki 100 tys. zł dotacji z budżetu województwa realizuje zadanie „Budowa budynku zaplecza szatniowo-sanitarnego przy

ul. Piaski”. Cezary Krasowski, wójt Brudzewa, podkreślił, że z obiektu skorzystają zawodnicy miejscowego klubu: piłkarze, karatecy i judocy.

100 tys. zł dotacji przeznaczono też na nowe szatnie, zlokalizowane przy zespole boisk w Tarnowie Podgórnej, gdzie trenują piłkarze GKS Tarnovia, kolarze KK Tarnovia i tenisiści klubu KROS. Gmina Trzemeszno otrzyma natomiast 50 tys. zł na zakup i montaż kontenera sanitarnego (wraz z infrastrukturą) na stadionie miejskim.

– Pomysł na realizację tego programu był słuszny. Skalę potrzeb obrazuje fakt, że do urzędu wpłynęło 95 wniosków na 6 mln zł i prawdopodobnie zwiększymy dwumilionowy budżet zaplanowany na ten cel – dodał Marek Woźniak.

26 marca sejmik zatwierdził z kolei wsparcie w wysokości 301 tys. dla ośmiu kolejnych samorządów inwestujących w zaplecze sanitarne. RAK

Tory do Piły jak nowe

Trwa remont linii kolejowej z Poznania na północ Wielkopolski.

Plac budowy odwiedził 19 marca w Obornikach m.in. wice-marszałek Wojciech Jankowiak.

Samorządowcy i przedstawiciele kolei mogli podpatrywać, jak nowe tory zastępują stare szyny.

Investycja realizowana przez PKP PLK to najdroższe i jedno z najważniejszych przedsięwzięć WRPO 2014+. Jego koszt to 500 mln zł netto, a decyzją zarządu województwa projekt otrzymał około 425 mln zł wsparcia z UE.

Co zmieni się na tej trasie po remoncie? Powstaną cztery nowe przystanki kolejowe: Poznań Podolany, Złotniki Grzybowe, Złotkowo i Bogdanowo. Przebudowane zo-

staną stacje: Złotniki, Wargowo, Oborniki, Rogoźno, Budzyń, Chodzież, Dziembówko, Piła oraz przystanki: Poznań Strzeszyn, Gołęczewo, Chludowo, Oborniki Miasto, Roźnowo, Parkowo, Tarnowo Rogozińskie, Sokołowo Budzyńskie, Ostrówki koło Chodzieży, Milcz, Piła Kalina.

Na 34 odnowionych i wydłużonych peronach, dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, powsta-

nie tzw. mała architektura: nowe wiaty, oświetlenie i system informacji pasażerskiej. Remont czeka też 130 km torów. Nowe rozjazdy i system sterowania ruchem kolejowym pozwolą na przejazd większej liczby pociągów aglomeracyjnych i regionalnych, które pojadą z prędkością 120 km/h.

Prace na tej linii trwają od kilku miesięcy. 19 marca samorządowcy i przedstawiciele kolei pojechali do Obornik,

by zobaczyć, jak wygląda plac budowy. Inwestycja jest dotąd realizowana zgodnie z planem.

– Współpraca z PKP PLK jest wzorowa – przyznał podczas konferencji prasowej wice-marszałek Wojciech Jankowiak.

– Zgadza się, szukamy nawet finansowego rozwiązania, jak poszerzyć zakres prac na niektórych odcinkach – dodał Arnold Bresch z zarządu PKP PLK. RAK

Umowy z samorządowcami podpisał w UMWW marszałek Marek Woźniak.

Kto jest otwarty?

Trwa ósma edycja konkursu „Wielkopolska Otwarta dla Osób z Niepełnosprawnościami”.

To przedsięwzięcie realizowane przez samorząd województwa i Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Jego celem jest nagrodzenie działań i inicjatyw zrealizowanych w 2017 i 2018 roku w wielkopolskich społecznościach lokalnych na rzecz włączenia osób z niepełnosprawnościami i ich otoczenia w życie społeczne i zawodowe. Chodzi też o wypracowanie dobrych wzorców dla innych.

Formularz zgłoszeniowy należy dostarczyć do ROPS do końca kwietnia. Do 30 maja zapadną konkursowe rozstrzygnięcia, a jeszcze przed wakacjami laureaci zostaną nagrodzeni podczas uroczystej gali finałowej.

Szczegóły dotyczące konkursu, w tym regulamin i formularz zgłoszeniowy, dostępne są na stronie internetowej rops.poznan.pl. ABO

Kolejne firmy zaopiekują się zawodowcami

Volkswagen z Poznania, Amica z Wronek i Colian z Opatówka pod Kaliszem – to kolejne spółki, które przystąpiły do projektu „Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska”.

28 marca w UMWW w Poznaniu Marzena Wodzińska z zarządu województwa podpisała z tymi przedsiębiorstwami porozumienie o współpracy przy unijnym projekcie, realizowanym przez samorząd regionu we współpracy z Politechniką Poznańską.

– Nasze działania stanowią odpowiedź na zmieniające się potrzeby, nie tylko rynku pracy, ale też młodzieży. Musimy zadbać o właściwe przygotowanie młodego pokolenia zawodowców, uwzględniając ich potrzeby i oczekiwania – podkreśliła podczas spotkania Marzena Wodzińska. – Dobrym krokiem jest ściślejsza współpraca firm ze szkołami. Dzięki niej pracodawcy mają realny wpływ na kształcenie uczniów, którzy w przyszłości mogliby zasilić ich szeregi.

Na zdjęciu od lewej: Marek Goliński (PP), Alina Jankowska-Brzóska (Amica), Marzena Wodzińska z zarządu województwa, Dagmara Duda (Colian) i Ewa Golik (Volkswagen).

Projekt „Czas zawodowców...” umożliwi uczniom odbywanie staży w zakładach pracy, realizację specjalistycznych zajęć w laboratoriach oraz korzystanie z systemu „Zawodowcy”, kojarzącego przedsiębiorców poszukujących praktykantów z uczniami posiadającymi umiejętności konieczne do podjęcia stażu.

– Połączenie pracy z nauką jest bardzo ważne w młodym wieku. Dzięki takiemu podejściu mamy gwarancję, że wykształcimy solidnego pracow-

nika – zauważyła Ewa Golik z firmy Volkswagen Poznań.

– Trudno dziś znaleźć w naszym regionie, przy niskiej stopie bezrobocia, dobrego i wykwalifikowanego pracownika. Poza tym system staży w firmach pomoże sprawdzić młodemu człowiekowi, czy kierunek i zawód, który wybrał, jest tym, co chce robić przez całe życie. Czy ma ku temu odpowiednie predyspozycje, zainteresowania, nawet pasję – dodała Alina Jankowska-Brzóska ze spółki Amica. RAK

Inwestują dzięki WRPO 2014+

Termomodernizacja szkół i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej – kolejne samorządy podpisały umowy o dofinansowane przedsięwzięć z UE.

5 kwietnia marszałek Marek Woźniak podpisał cztery umowy (na kwotę 6,5 mln zł) o dofinansowanie inwestycji z WRPO 2014+.

– Stawiamy na kompleksową termomodernizację budynków użyteczności publicznej, zwłaszcza szkół. To obiekty z poprzedniej epoki, nie tylko politycznej, ale i budowlanej – zaznaczył marszałek. – Remonty pozwolą chronić klimat: ograniczymy emisję CO₂, zmniejszymy się zużycie energii, część projektów zakłada wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

W gminie Kórnik pieniądze unijne wesprą modernizację energetyczną budynku szkoły w Radzewie. Gmina Kleszczewo zainwestuje w odnowę szkół w Kleszczewie i Zimnie oraz świetlicy wiejskiej w Poklatkach. Trzeci beneficjent,

gmina Buk, wniosowała o wsparcie remontów szkół: w Szewcach, Dakowach Suchych, w Niepruszewie oraz w Dobieżyńcu, a także ośrodka kultury w Buku. Z kolei gmina Kostrzyn przeprowadziła już remont Zespołu Szkół w Siekierkach Wielkich.

***

Kolejne dwa projekty dotyczą rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej. W miejscowości Godziesz Małe zaplanowano, oprócz remontu sieci, modernizację i rozbudowę oczyszczalni ścieków, m.in. doposażenie istniejącego bloku biologicznego i budowę nowej części osadowej oczyszczalni. Umowę w tej sprawie (dotacja z WRPO 2014 + to blisko 3 mln zł) podpisała 22 marca Marzena Wodzińska z zarządu województwa.

Tydzień później, 29 marca, podpisano też umowę na rozbudowę oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Brzeziny. Projekt otrzymał 5,2 mln zł dotacji z UE. RAK

Europa przy wielkopolskim stole

Lokalne grupy działania zaprezentowały nasz region w Parlamencie Europejskim.

FOT. SK. ARCHIWUM BIURA POSŁA DO PE A. GRZYBA

W konferencji, która odbyła się 27 marca w Brukseli, głos zabrali m.in. poseł do PE Andrzej Grzyb, wicemarszałek Krzysztof Grabowski i szefowa wielkopolskiej sieci LGD Małgorzata Blok.

Stoiska przygotowane przez wielkopolskie lokalne grupy działania cieszyły się dużym zainteresowaniem europarlamentarzystów i pracowników brukselskiej administracji.

Samorząd Województwa Wielkopolskiego, we współpracy z posłem do Parlamentu Europejskiego Andrzejem Grzybem, zorganizował trzydniowy wyjazd studyjny do Brukseli. Z zaproszenia do uczestnictwa w tym przedsięwzięciu skorzystało 26 lokalnych grup działania z terenu Wielkopolski oraz przedstawiciele wielkopolskiej sieci LGD.

Tuż przed Świętami Wielkanocnymi grupa Wielkopolan udała się do Brukseli, aby wspólnymi siłami zaprezentować potencjał i dorobek naszego regionu w kontekście realizacji strategii rozwoju lokalnego, kierowanego przez społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Dodatkowym celem wizyty było pokazanie wielkopolskich zwyczajów i obrzędów, związanych z okresem wielkanocnym.

Dyskusja o przyszłości

Ważny punkt wizyty w Parlamencie Europejskim stanowiła konferencja pn. „LGD, rozwój lokalny kierowany przez społeczność w politykach UE i państw członkowskich – wielkopolskie doświadczenia i wnioski dla kolejnych perspektyw finansowych UE”. W dyskusji udział wzięli m.in.: poseł do PE Andrzej Grzyb, wicemarszałek województwa Krzysztof Grabowski, przewodnicząca wielkopolskiej sieci LGD Małgorzata Blok,

przedstawiciele unijnych instytucji: Czesław Siekierski (poseł do PE), Josefine Loriz-Hoffmann (Komisja Europejska), Krzysztof Hetman (poseł do PE) oraz Krzysztof Wójcik (Komisja Europejska), a także obecni na spotkaniu prezesi i pracownicy biur lokalnych grup działania funkcjonujących w Wielkopolsce.

Spotkanie stanowiło okazję do rozmowy na temat polityki Unii Europejskiej w kontekście planowania perspektywy finansowej PROW na lata 2021-2027.

– Nie ma dobrego rozwoju lokalnego bez lokalnych grup działania. Dostrzega to Unia Europejska i znajduje to coraz silniejsze odzwierciedlenie

w jej politykach – powiedział poseł do PE Andrzej Grzyb.

Smaki Wielkopolski

Kontynuacją konferencji było uroczyste spotkanie, zaaranżowane w sali im. Yehudi Menuhina w Parlamencie Europejskim, podczas którego lokalne grupy działania przygotowały stoiska promujące dziedzictwo kulturowe i kulinarne naszego regionu. W wydarzeniu udział wzięli m.in. europarlamentarzyści oraz pracownicy unijnej administracji, zajmujący się na co dzień tematyką rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich.

– Spotkanie przy wielkopolskim stole wielkanocnym jest

znakomitą okazją, aby poznać kulturę, w tym obrządków świątecznych, a także tradycyjną kuchnię naszego regionu – powiedział wicemarszałek województwa Krzysztof Grabowski, witając przybyłych na spotkanie gości.

Przy stoiskach wystawienniczych odbywały się degustacje produktów regionalnych, pokazy rękodzieła oraz warsztaty, do udziału w których zapraszali przedstawiciele lokalnych grup działania.

Uczestnicy wieczornej uroczystości mogli skosztować pysznych wędlin i potraw z jaj. Nie brakowało białej kiełbasy (również "białej wielkopolskiej parzonej", która uzyskała niedawno unijny certyfikat jakości Chronionego Oznaczenia Geo-

graficznego), szynki, paszтетów, salcesonów, chleba ze smalcem i z charakterystycznym dla Wielkopolski masłem w kształcie baranka.

Na stołach pojawiły się też żur, pieczeń rzymska z jajkiem, schab faszerowany białą kiełbasą i udziec pieczony. Goście degustowali lokalne soki tłoczone m.in. z jabłek, pomidorów czy też hycki. Osoby zainteresowane miały okazję skorzystania z warsztatów tworzenia tradycyjnych palm wielkanocnych, ozdabiania pisanek oraz kart świątecznych.

Promujemy kulturę

Organizatorzy wydarzenia zadbali również o to, aby przy tej okazji zaprezentować wielkopolską kulturę ludową. Szkolny Zespół Regionalny wraz ze Szkolną Kapelą Dudziarską "Migłance" z Bukówca Górnego w powiecie leszczyńskim, przygotowały atrakcyjny program artystyczny, obejmujący nie tylko charakterystyczne tańce, śpiewy, ale również prezentację tamtejszej gwary. Z kolei w klimat muzyki podwórkowej przeniosła gości Kramska Kapela Podwórkowa.

Wyjazd Wielkopolan do Brukseli został dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Na poprawę przestrzeni

Samorząd województwa wielkopolskiego przeznaczy kwotę około 5,5 miliona złotych do rozdysponowania między beneficjentów operacji pn. „Kształtowanie przestrzeni publicznej”, realizowanych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

O pieniądze wnioskować mogą gminy wiejskie, miejsko-wiejskie oraz miejskie. Pomoc przyznawana będzie na inwestycje zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, realizowane w miejscowościach do 5000 mieszkańców. Dofinansowanie przysługiwać będzie według kolejności ustalonej przy zastosowaniu kryteriów wyboru operacji, określonych w załączniku do ogłoszenia o naborze.

– Do końca marca przyjmowaliśmy wnioski o dofinansowanie operacji pn. „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne”, w kwietniu przeprowadzamy nabór na operacje typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej”, natomiast w maju planowane jest ogłoszenie naboru w zakresie odnawiania lub poprawy stanu zabytkowych obiektów budowlanych – podkreśla wicemarszałek województwa wielkopolskiego Krzysztof Grabowski. – Wspólny limit środków dla tych trzech rodzajów operacji, przewidziany na jedną miejscowość, wynosi 500 tysięcy złotych.

Nabór na „Kształtowanie przestrzeni publicznej”, ogłoszony przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego, potrwa od 16 do 30 kwietnia 2018 r. Wnioski można składać osobiście w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, przy al. Niepodległości 34 (piętro 4) lub poprzez nadanie przesyłki rejestrowanej w placówce pocztowej (wówczas decyduje data nadania przesyłki).

Zarówno treść ogłoszenia o naborze, jak i formularz wniosku o przyznanie pomocy dostępne są na stronie internetowej Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich UMWW (www.dprow.umww.pl), a także na stronach Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (www.minrol.gov.pl) oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (www.arimr.gov.pl).

Kultura, tradycje wielkanocne oraz związane z tym dziedzictwo kulinarne regionu były motywami przewodnimi wystawy, przygotowanej przez lokalne grupy działania z Wielkopolski. Na zdjęciu przedstawiciele LGD z posłem do PE Andrzejem Grzybem.

UNIA EUROPEJSKA

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Publikacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Stronę redaguje: Adrian Kapuściński – Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 626 60 00, fax 61 626 60 04, e-mail: dow.sekretariat@umww.pl, www.dprow.umww.pl

Zmieniamy Wielkopolskę

Magazyn o dotacjach unijnych w każdy poniedziałek
o 17.50 w TV Asta oraz w każdą środę o 17.40 w TVP Poznań

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020

www.wrpo.wielkopolskie.pl

DOFE w maju!

Beneficjenci funduszy europejskich kolejny raz będą mogli zaprezentować swoje projekty odwiedzającym. Zbliża się piąta edycja Dni Otwartych Funduszy Europejskich (DOFE), organizowanych w dniach 11-13 maja 2018 roku.

Mimo że do „dni otwartych” pozostał jeszcze miesiąc, to już dziś zachęcamy do udziału w akcji beneficjentów funduszy europejskich z Wielkopolski. Żeby do niej dołączyć, nie trzeba organizować wielkiego, spektakularnego eventu. Wystarczy udostępnić swoją ofertę za darmo lub ze zniżką.

Najciekawsze są zazwyczaj wydarzenia organizowane w miejscach niekoniecznie związanych z rozrywką i relaksem. Z doświadczeń z poprzednich edycji wynika, że uczestników przyciąga możliwość obejrzenia np. zakładu produkcyjnego, oczyszczalni ścieków, ale także działań podejmowanych w społecznościach lokalnych. To wyróżnia „dni otwarte” spośród innych podobnych akcji.

Pożądanym aspektem w tej edycji będzie uświadomienie odbiorcom akcji, że projekty mają wpływ na rozwój nie tylko regionów czy kraju, ale również Europy. Akcja powinna skupiać najbardziej atrakcyjne przedsięwzięcia, czyli takie, które pomagają np. polskiemu regionom stać się bardziej konkurencyjnymi niż europejskie.

Beneficjenci, którzy wezmą udział w akcji, będą zobowiązani udostępnić projekt w co najmniej jednej formie (np. darmowe lub zniżkowe wejście na swój teren, bezpłatne lub zniżkowe korzystanie z usług świadczonych w ramach projektu, pokazy naukowe, warsztaty, zmagania sportowe, konkursy, zabawy, gry miejskie, pikniki czy nieodpłatne udostępnienie projektu, który na co dzień jest niedostępny dla odwiedzających). Najciekawsze zgłoszenia będą dodatkowo promowane podczas audycji w mediach.

Aby dołączyć do wydarzenia, należy do 30 kwietnia wypełnić formularz zgłoszeniowy, który jest dostępny na stronie internetowej www.dniotwarte.eu. Tam zamieszczony jest także regulamin udziału w akcji Dni Otwarte Funduszy Europejskich. **MARK**

Wędrówki po lepszych ścieżkach

Dzięki UE w Wielkopolsce rośnie liczba nowych dróg rowerowych.

To dobra informacja dla cyklistów, którzy już wkrótce rozpoczną sezon wycieczek na świeżym powietrzu. Część z nich pojedzie po ścieżkach rowerowych wybudowanych za pieniądze unijne. Także w ramach WRPO 2014+ budowane są kolejne kilometry dróg wraz z infrastrukturą (choćby parkingami dla rowerów). W sumie na ten cel zaplanowano ponad 30 mln euro.

Pieniądze w programie na ten cel wydawane są w ramach dwóch poddziałań: 3.3.3 „Wspieranie strategii niskoemisyjnej, w tym mobilność” oraz 5.1.2 „Infrastruktura drogowa regionu”.

Drogi dla rowerów powstają w ramach większych projektów, w których skład wchodzi np. budowa dróg, zintegrowanych węzłów przesiadkowych, parkingów czy zakup autobusów niskoemisyjnych. W taki sposób (dzięki wsparciu z WRPO 2014+) na terenie województwa wielkopolskiego realizowanych jest prawie 60 projektów. Ich częścią jest budowa dróg rowerowych czy infrastruktury. W taki sposób zaplanowano powstanie 253 km dróg lub ścieżek rowerowych, a część została już oddana do użytku.

Większość inwestycji zakończy się jeszcze w tym roku, pozostałe w 2019 roku. Najdłużej

FOT. P. RATAJCZAK

Wypełniony po brzegi parking dla rowerów przy dworcu kolejowym w Wągrowcu pokazuje, że taka forma podróżowania cieszy się coraz większą popularnością.

W ramach WRPO 2007-2013 na terenie Wielkopolski powstało 66 km ścieżek rowerowych.

potrwa budowa „Wartostrady” w Poznaniu: do 30 czerwca 2020 roku. Będzie to droga pieszo-rowerowa w dolinie rzeki Warty o długości ponad 13 km. Trasa będzie przebiegać przez tereny zalewowe, łącząc się z układem ścieżek komunikacyjnych. Inwestycji towarzyszy budowa infrastruktury uzupełniającej: oświetlenia, stojaków rowerowych, ławek, systemu

monitoringu miejskiego i oznakowania. „Wartostradą” pojedziemy od mostu Przemysła I na południu do mostu Lecha na północy.

Sporo kilometrów ścieżek powstanie również w innych miastach, m.in. w Koninie, Obornikach czy na terenach powiatów kaliskiego i leszczyńskiego. Co więcej, na różnych etapach oceny są kolejne wnioski,

przewidziane na budowę dróg oraz ścieżek rowerowych.

Pula pieniędzy unijnych nie została jeszcze wyczerpana. W tym roku zaplanowano kolejny konkurs WRPO 2014+, w którym przewidziano aplikowanie m.in. o wsparcie budowy ścieżek. Mowa tutaj o naborze z poddziałania 3.3.3 „Wspieranie strategii niskoemisyjnych, w tym mobilność miejska ZIT dla rozwoju MOF Poznania”. Przyjmowanie wniosków rozpocznie się w maju, a alokacja w konkursie wyniesie 8,1 mln zł. **MARK**

Likwidują kolejne „wąskie gardła”

Jedną z głównych tras wylotowych z Poznania zostanie przebudowana. Chodzi o ulicę Gdynską, a konkretnie odcinek od granicy miasta do zjazdu do Centralnej Oczyszczalni Ścieków w Koziegłowach.

Ta niezwykle ważna i kosztowna inwestycja przyczyni się do likwidacji jednego z „wąskich gardel”. Największą część prac drogowych i jednocześnie spore utrudnienia dla podróżujących tamteży kierowców rozpoczną się wiosną 2019 roku i potrwać przez 10 miesięcy. Co zmieni się na odcinku o długości 1,2 km?

Kluczowa będzie zmiana przekroju drogowego z obecnego, jednojezdniowego dwupasmowego na dwujezdniowy, po dwa pasy ruchu na każdej jezdni. To znacząco poprawi płynność ruchu pojazdów oraz wyeliminuje utrudnienia i udrożni ruch na drodze, która jest jednym z głównych wylotów z Poznania.

FOT. M. KRZYGER

Umowę w sprawie dotacji unijnej podpisali marszałek Marek Woźniak i wiceprezydent Poznania Maciej Wudarski. Towarzyszył im starosta poznański Jan Grabkowski.

Ponadto powstaną dwa ronda na skrzyżowaniu ul. Gdynskiej z ul. Poznańską oraz z ul.

Warto przypomnieć, że w grudniu 2016 roku Zarząd Województwa Wielkopolskiego przyznał dofinansowanie unijne w wysokości blisko 41 mln zł dla projektu kompleksowego miasta Poznań pn. „Przebudowa ul. Gdynskiej (DW 196) od skrzyżowania z ul. Bałtycką do granicy miasta”. **MARK**

WRPO 2014+ w liczbach

49 gminy otrzymały prawie 9 mln zł unijnego dofinansowania na inwestycje w obszarze transportu miejskiego. W tym gronie są samorządy z Łubowa, Krajenki, Kaczor i Szydłowa.

39,1 mln zł dotacji otrzyma czterech beneficjentów na inwestycje w obszarze gospodarki wodno-ściekowej, realizowane na terenie gmin Wysoka, Osieczna, Golina oraz na terenie samorządów konińskiego obszaru strategicznej interwencji (OSI).

38,7 mln zł wyniesie dofinansowanie z WRPO 2014+ dla sześciu projektów. Beneficjenci zajmą się udzielaniem dotacji na rozwój firm, zwłaszcza w sektorze inteligentnych specjalizacji.

Dla pacjentów

Do Wielkopolski „płyną” cały czas pieniądze unijne, które poprawiają jakość świadczonych usług w szpitalach.

W gronie obdarowanych są placówki zdrowia, czyli szpitale i ZOZ-y w: Kościanie, Obornikach, Środzie Wlkp., Gostyniu, Wolsztynie i Nowym Tomyślu. Otrzymają one łącznie ponad 19 mln zł z WRPO 2014+. Z tych pieniędzy zakupiony zostanie nowy sprzęt medyczny i wyposażenie, przeprowadzone zostaną też niezbędne prace budowlane. Wszystko po to, aby poprawić jakość, dostępność, a przede wszystkim skuteczność leczenia pacjentów.

Ostrzeszowskie Centrum Zdrowia otrzymało ponad 2 mln zł, które wyda na nowoczesne wyposażenie zapobiegające odleżynom u pacjentów: specjalne łóżka i materace, systemy odprowadzające wilgoć, systemy do mycia pacjentów, ale także systemy wspomagające oddychanie.

Zyskają również pacjenci Poznańskiego Ośrodka Specjalistycznych Usług Medycznych. POSUM za blisko 6,6 mln zł z UE zakupi wyposażenie i sprzęt medyczny dla poradni geriatrycznej z dzienną opieką nad osobami starszymi, dla hospicjum oraz dla dziennego oddziału rehabilitacji.

Umowy z placówkami podpisywali w ostatnich tygodniach marszałek Marek Woźniak oraz członkowie zarządu Marzena Wodzińska i Maciej Sytek. **MARK**

Postuchaj

jak zmienia się
Twoja okolica

audycje
o WRPO 2014+

Eska Leszno – sobota, godz. 8.00

Radio Złote Przeboje Poznań – poniedziałek, godz. 10.30

Eska Piła – środa, godz. 6.40

Meloradio Konin – poniedziałek, godz. 14.30

Pożyczka zamiast dotacji

Jak ocieplić budynek za unijne pieniądze? Odpowiedź jest prosta: wziąć pożyczkę ze środków JESSICA 2. To obecnie najtańszy sposób finansowania takich inwestycji w Wielkopolsce.

JESSICA w poprzedniej perspektywie była rozpoznawalna w regionie dzięki projektom rewitalizacyjnym. W okresie programowania 2014-2020 doszedł również komponent związany z możliwością uzyskania pożyczki na przedsięwzięcia termomodernizacyjne. Na ten cel Zarząd Województwa Wielkopolskiego przeznaczył 173 mln zł. Dystrybucją pożyczek zajmuje się Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK). Mogą się o nie ubiegać m.in. spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, a niedługo pojawią się także oferty dla przedsiębiorców.

Pożyczka jest na pewno atrakcyjna finansowo, gdyż jej oprocentowanie wynosi 0,5 proc. w skali roku (i może jeszcze się zmniejszyć), a BGK nie pobiera żadnych dodatkowych opłat. Termin spłaty może wynieść 20 lat. Z pożyczki skorzystała już Spółdzielnia Mieszkaniowa „Grunwald” z Poznania. Otrzymała 1,2 mln zł na kompleksową modernizację energetyczną jednego z bloków przy ulicy Grunwaldzkiej. Prace już się rozpoczęły. Ocieplone zostaną ściany i dach, wymieniona będzie instalacja c.o., co poprawi efektywność energetyczną budynku o około 26 proc. Zmniejszy się emisja gazów cieplarnianych, niższe będą też koszty zużycia energii w 70 gospodarstwach domowych na łączną kwotę ponad 51 tys. zł w ciągu roku.

Niższe koszty zużycia energii to jedno, ale nie można zapominać o korzyściach dla środowiska. Pożyczki to ważne narzędzie w walce o zmniejszenie emisji dwutlenku węgla. Warto też pamiętać o tym, że dotacje unijne na termomodernizację już się kończą. A wsparcie z programu JESSICA 2 ze względu na zwrotny charakter będzie dostępne przez wiele lat.

Więcej informacji można znaleźć na stronie www.bgk.pl w zakładce „fundusze i programy”. Można też umówić się na konsultacje w placówce BGK w Poznaniu. **MARK**

Unia wspiera rodzimy biznes

Pożyczka, dotacja, a może szkolenie? To oferta z UE dla firm.

Na rozwój przedsiębiorczości przeznaczono w ramach WRPO 2014+ prawie 468 mln euro. To niemal jedna piąta całości środków z programu. W jaki sposób kierowane jest to wsparcie do rodzimego biznesu? Głównie za pośrednictwem konkursów na bezwrotne dofinansowanie projektów, ale trzeba pamiętać także o tzw. instrumentach zwrotnych, które odgrywają coraz większą rolę.

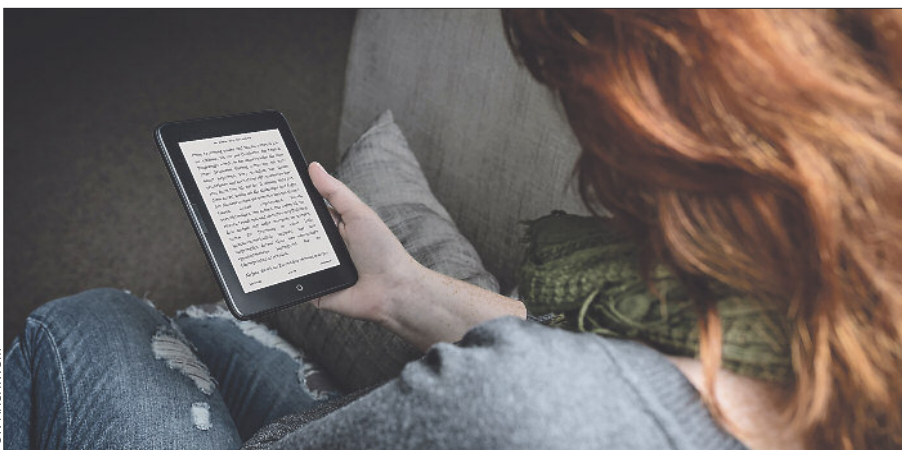
Pożyczki to przyszłość

Prawdziwym „paliwem” dla rozwoju firm są dotacje, ale nie tylko. Wielkopolska od początku zaangażowała się w stworzenie efektywnego systemu wsparcia pozadotacyjnego. Krokem milowym było wdrożenie w perspektywie 2007-2013 inicjatywy JEREMIE. Wtedy nasz region był w gronie europejskich pionierów tego rozwiązania. Rynek bardzo dobrze zareagował na korzystne pożyczki z JEREMIE. Już wtedy mówiło się, że mogą one stanowić alternatywę dla dotacji. Dlaczego? Pieniądże z oddanych pożyczek wracały na rynek i ponownie mogły być inwestowane w kolejne przedsięwzięcia.

Po dobrych doświadczeniach z poprzedniej perspektywy, jesienią 2017 roku uruchomiono kolejne środki. Tym razem na inicjatywę JEREMIE 2 zarezerwowano 516 mln zł. Pierwszy produkt: pożyczka, już jest dostępny na rynku i cieszy się dużym zainteresowaniem. Dowód? Wielkopolscy przedsiębiorcy już podpisali umowy na ok. 50 mln zł – to najwięcej w kraju.

Pożyczkę można przeznaczyć tak na finansowanie inwestycji realizowanych przez nowe firmy, jak i na przedsięwzięcia w obszarze inteligentnych specjalizacji. Co ważne – podobnie jak w poprzedniej perspektywie w ramach inicjatywy JEREMIE – pieniądze wrócą później do kasy regionu i będą wspierały następne projekty.

Pośrednicy finansowi oferują dwa rodzaje produktów: mikro-pożyczkę (do 100 tys. zł) dla mikro i małych przedsiębiorstw

FOT. ARCHIWUM

Poznańska spółka Legimi za milion złotych z UE wypromowała swoją usługę e-czytelnictwa na rynkach zagranicznych.

oraz pożyczkę rozwojową (od ponad 100 tys. do 500 tys. zł) dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Pożyczki cechują się m.in. niskim oprocentowaniem (z reguły 1-2 proc. w skali roku), brakiem opłat za rozpatrzenie wniosków, możliwością uzyskania karencji w spłacie. Nabór wniosków jest w trybie ciągłym.

Przedsiębiorcy (ale także pracownicy) mogą też korzystać z Bazy Usług Rozwojowych. Platforma internetowa, która ruszyła w 2017 roku, dostępna pod adresem www.uslugirozwojowe.parp.pl, stanowi ważny element nowego, podmiotowego podejścia do rozwoju kompetencji pracowników przedsiębiorstw.

O wyborze usług z dofinansowaniem decyduje pracodawca lub pracownik. Firmy, które zdecydowały się wysłać swoich pracowników na szkolenie za pośrednictwem tej bazy, będą mogły liczyć na refundację od 50 do 80 proc. kosztów poniesionych z tego tytułu – pod warunkiem, że szkolenie nie przekroczy odpowiednio do 5 tys. zł na pracownika oraz do 100 tys. zł na firmę. Z oferty wyłączone są duże przedsiębiorstwa. Organizowaniem naborów do szkoleń zajmują się operatory regionalni.

Dotacje i rozwój

Według rankingu Milken Institute 2017 Wielkopolska zna-

lazła się w gronie 20 najlepiej funkcjonujących regionów w Europie. Duża w tym zasługa przedsiębiorców, którzy również chętnie sięgają po dotacje z WRPO 2014+. Tylko na wzmocnienie konkurencyjności wielkopolskich firm (działanie 1.5) przeznaczono prawie 280 mln euro! Ponadto już zakontraktowano znacznie ponad 80 proc. tych pieniędzy. W ramach tego działania wspierane są innowacyjne przedsiębiorstwa.

Co buduje kapitał na przyszłość? Przede wszystkim inteligentne specjalizacje. W ramach WRPO 2014+ chętnie inwestuje się w te obszary, czyli dziedziny gospodarki, w których regionalny biznes potrafi współdziałać z sektorem badawczo-rozwojowym i tworzyć szerokie partnerstwa z udziałem administracji, organizacji pozarządowych i społeczności.

Do tego niezbędne jest odpowiednie otoczenie, m.in. silne i współpracujące z biznesem instytucje naukowe. Miliony unijnych pieniędzy już przeznaczono na konkursy wspierające tworzenie infrastruktury B+R w sektorze nauki, ale także działań wspierających innowacje w małych firmach.

WRPO 2014+ nie zapomina też o „start-upowcach”. To oni tworzą pomysły, które mogą przełożyć się na atrakcyjne dla rynku produkty i usługi. Budowany jest dla nich kompleksowy program wsparcia, a także

uruchamianie jest dofinansowanie na tzw. inkubację przedsiębiorstw. Już wkrótce dotacje otrzyma kilka instytucji otoczenia biznesu (IOB). To one będą pomagały firmom w początkowej fazie działalności uzyskać dostęp do infrastruktury, doradztwa i usług niezbędnych do przekucia pomysłów w rynkową ofertę. **MARK**

Czas na poręczenia

Wielkopolska znowu pierwsza. Tym razem w zakresie uruchomienia poręczeń dla przedsiębiorców w ramach instrumentu JEREMIE 2. To efekt umowy, jaką Bank Gospodarstwa Krajowego podpisał z Poznańskim Funduszem Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o., który będzie pośredniczył w udzielaniu poręczeń. Na ten cel spółka będzie dysponowała kwotą 6,5 mln zł, pochodzącą z WRPO 2014+. Dzięki efektowi dźwigni finansowej, udzieli blisko 25,5 mln zł poręczeń, stanowiących zabezpieczenie kredytów, pożyczek oraz umów leasingowych o wartości prawie 32 mln zł. Wielkopolskie firmy będą mogły ubiegać się o poręczenia w kwocie do 2 mln zł, stanowiące nawet 80 proc. wartości kredytu. Będą one dostępne na preferencyjnych warunkach cenowych. **MARK**

Dla zawodowców

Szkoła zawodowa może być trampoliną do zawodowej kariery. Dziś edukacja w tego typu placówkach to w wielu przypadkach konkretna wiedza, nowoczesny i atrakcyjny program, a po kilku latach właściwy zawód w ręku i pewna praca.

Unia Europejska nie żałuje pieniędzy na kształcenie w kierunkach technicznych. W marcu wystartowały dwa kolejne konkursy.

Miesiąc temu pisaliśmy o powstających centrach kształcenia zawodowego, ale oprócz infrastruktury w ramach WRPO 2014+ realizowane są też projekty edukacyjne, dzięki którym młodzi ludzie mogą odbywać praktyki zawodowe w przedsiębiorstwach czy u rzemieślników.

Takie szanse dają choćby trwające właśnie konkursy pod wspólną nazwą „Kształcenie zawodowe młodzieży” (poddziałanie 8.3.1). Jeden z nich skierowany jest m.in. do szkół, uczelni, zakładów doskonalenia zawodowego czy samorządów. Ten konkurs trwa do 18 maja, a do podziału jest ponad 80 mln zł. Drugi z nich adresowany jest do izb rzemieślniczych. Trwa trochę krócej, bo do 20 kwietnia, a pula finansowa wynosi 9,1 mln zł.

Można wnioskować przede wszystkim o dofinansowanie staży i praktyk zawodowych organizowanych u pracodawców i przedsiębiorców. Wszystko w ramach tzw. kształcenia dualnego, a więc praktyk bezpośrednio u pracodawcy na podstawie umowy o pracę. Takie przygotowanie zawodowe prowadzone jest równoległe z kształceniem teoretycznym, które może odbywać się, np. w szkole. W tym systemie uczeń staje się tzw. młodocianym pracownikiem. Pieniądże można także zdobyć na stypendia dla stażystów i praktykantów, zakup odzieży roboczej czy zwrot kosztów dojazdów na miejsce praktyk.

Można składać także wnioski o wyposażenie lub doposażenie pracowni czy warsztatów szkolnych w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne. Są też wreszcie pieniądze na doskonalenie kompetencji nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu. Na wsparcie finansowe w podobnym zakresie mogą też liczyć sami rzemieślnicy. **MARK**

inna strona samorządu

podsluchane

W wyjątkowej oratorskiej formie był, podczas lutowego posiedzenia sejmikowej komisji zdrowia, radny Zbigniew Czerwiński.

Najpierw, zde gustowany krytyczną uwagą wiceprzewodniczącego komisji Rafała Żelanowskiego, stwierdził: – Rafał, przywalieś, jak lisy grzywą o beton!

A potem, gdy mówiono o tłoku w SOR szpitala przy Lutyckiej, skomentował, nawiązując do minionych czasów: – Gdyby oni mieli 50 tysięcy [przyjęć], toby się czuli jak w Peweksie...

przeczytane

Kiedy przed miesiącem przygotowaliśmy rozmowę na temat inwestycji drogowych, poprosiliśmy nadzorującego te kwestie wice marszałka województwa Wojciecha Jankowiaka o podesłanie aktualnej fotografii. Po publikacji nowego zdjęcia pojawiło się wiele pozytywnych komentarzy, a gdy fotkę zamieszczono na oficjalnym profilu FB wice marszałka, w sieci zawrzało...

„Dobre zdjęcie, naturalne: nie dostrzegam żelu na włosach, barwników na twarzy, ani kredki na rzęsach. A że czoło coraz wyższe? Cóż, nie każdemu dane! Taka wola nieba, z nią się zawsze zgadzać trzeba” – zauważył ze swadą Lech Dymarski, przez wiele lat przewodniczący sejmiku.

„Ładnemu we wszystkim dobrze” – to z kolei komentarz innego internauty.

wyśledzone

Jan Grabkowski podczas podpisywania w siedzibie UMWW umowy o dofinansowanie zadania z UE zaprezentował dziennikarzom historyczny szkic.

Czy zapiski na chusteczce, skrawku papieru lub rysunek na kartce mogą zdecydować o sukcesie lub porażce przedsięwzięcia? W dodatku wartego kilkadziesiąt milionów złotych i od kilku lat przyciągającego uwagę opinii publicznej? Okazuje się, że tak, czego przykładem jest sporządzony naprędce szkic remontu ul. Gdynskiej (łączącej Poznań z Czerwonakiem), od wiaduktu kolejowego do oczyszczalni ścieków w Koziegłowach.

– W lipcu 2016 r. spotkaliśmy się w moim gabinecie z zastępcą prezydenta Pozna-

nia Maciejem Wudarskim i wójtem Czerwonaka Jackiem Sommerfeldem, by omówić tę sprawę. Po kilku godzinach negocjacji był pat, dlatego zapowiedziałem, że panowie nie wyjdą z biura, dopóki się nie dogadają! – zdradził dziennikarzom kulisy burzliwych rozmów starosta poznański Jan Grabkowski.

Finał był taki, że Maciej Wudarski narysował szkic drogi (z dwoma rondami i pasami ruchu w każdą stronę), co pozwoli zlikwidować „wąskie gardło” na jednym z głównych wyjazdów z miasta.

usłyszane

Kiedy prezydent Poznania wspólnie z marszałkiem województwa będą korzystali z poradni geriatrycznej? – zastanawiano się podczas konferencji prasowej, która odbyła się 27 marca w UMWW.

– Starzejemy się jako społeczeństwo, niestety! – przywitała dziennikarzy (choć ze smutkiem w głosie po tej refleksji) rzecznik marszałka Anna Parzyńska-Paschke. – Dlatego inwestujemy w wyposażenie i sprzęt medyczny dla poradni geriatrycznej, hospicjum i dzielnego oddziału rehabilitacji.

– Seniorów przybywa, a my chcemy zadbać o komfort ich leczenia – zauważył prezydent Poznania Jacek Jaśkowiak, po czym dodał: – Mam nadzieję, że i my w przyszłości będziemy korzystać z tej nowoczesnej infrastruktury.

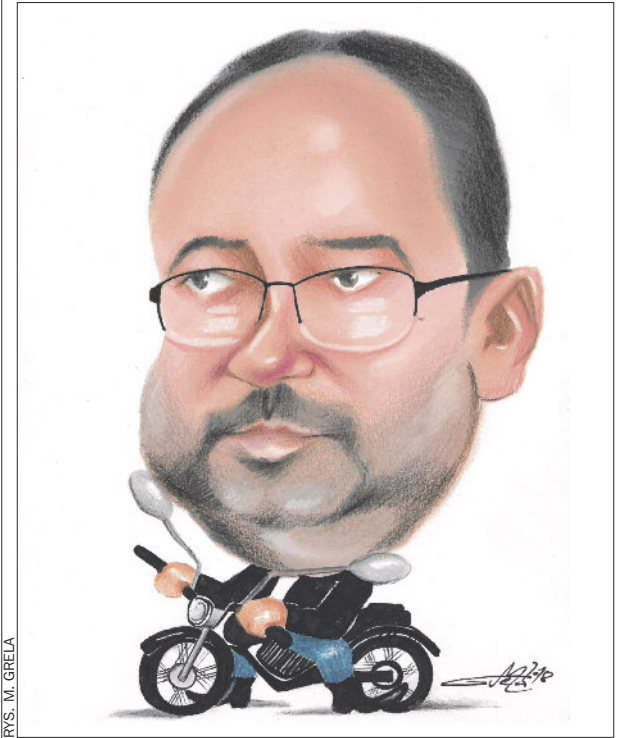
– Nie spieszy się! – błysnął refleksem marszałek Marek Woźniak.

– Jakby co, przygotowujemy dwa apartamenty – pospieszył z ofertą Piotr Nycz, dyrektor Poznańskiego Ośrodka Specjalistycznych Usług Medycznych.

monitorujemy radnych

>> **Maciej Wituski:**

Motocyklem po Wielkopolsce

- >> **Jestem radnym, bo...** poznaniacy uznali, że warto mi zaufać.
- >> **Gdy po raz pierwszy zasiadłem w sejmikowych ławach...** poczułem, że mogę zrobić wiele dobrego dla mojej małej ojczyzny.
- >> **W samorządzie najchętniej zmienilibym...** Mam nadzieję, że uda się samorząd obronić przed zmianą...
- >> **Kiedy wracam z sesji sejmiku...** mam poczucie dobrze spełnionego obowiązku.
- >> **Gdy słyszę „autorytet”, myślę...** rodzice – Andrzej i Anna. Nauczyli mnie, jak być dobrym człowiekiem.
- >> **Mój ulubiony bohater to...** facet z nieustającym pasmem sukcesów.
- >> **Słowo, które najlepiej opisuje mój charakter, to...** poczucie humoru. Z uśmiechem na twarzy świat jest piękniejszy.
- >> **Największym zaskoczeniem dla mnie było ostatnio...** powiększenie naszej rodziny. Mamy szczeniaka – Kaziemię. :-)
- >> **Gdybym mógł cofnąć czas...** nie cofałbym. Biorę życie takim, jakie jest – jestem szczęściarzem.
- >> **Moje największe marzenie to...** w 80 dni dokoła świata i... z powrotem.
- >> **Nigdy nie mógłbym...** napisać słownika ortograficznego.
- >> **Przepadam za...** motocyklowymi wypadami po Wielkopolsce.
- >> **Nie znoszę, gdy...** ludzie gadają głupoty i się przy nich upierają.
- >> **Gdy jestem głodny...** jestem na dwóch dietach – bo jedną się nie najadam.

- >> **Maciej Wituski**
- >> ur. 13 marca 1962 r., Poznań
- >> rzeczoznawca majątkowy, pośrednik w obrocie nieruchomości
- >> wybrany z listy PO, w okręgu nr 1
- >> 6941 głosów

podpatrzone

Władza, jak wiadomo, wiąże się z pewnymi przywilejami. A jak się trzyma blisko władzy, można i na część przywilejów się załapać... Prezentacja założeń obchodów 100. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego została zorganizowana w UMWW w wyjątkowej otocze. Przybywający na konferencję prasową dziennikarze musieli u jednego „powstańca” wyrobić sobie specjalną przepustkę i dopiero po jej okazaniu kolejnemu „powstańcowi”, który podnosił szlaban, mogli przejść dalej. Gdy na spotkanie dotarł marszałek Marek Woźniak, szlaban poszedł w górę bez okazywania żadnych przepustek. Z wolnej drogi skorzystały przy okazji podążające za marszałkiem panie – rzecznik Anna Parzyńska-Paschke i dyrektor opery Renata Borowska-Juszczynska.

Monitor Wielkopolski – magazyn samorządowy

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Kancelaria Sejmiku
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 62-67-030, fax 61 62-67-031
Rada Programowa: Krzysztof Grabowski, Tatiana Sokolowska (zastępczyni przewodniczącej),
Zofia Szalczyk (przewodnicząca), Dariusz Szymczak, Waldemar Witkowski, Maciej Wituski (sekretarz)
Redakcja: Artur Boiński (redaktor naczelny), Piotr Ratajczak (sekretarz redakcji)
Adres redakcji: al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, pokój 842, tel. 61 62-67-036,
fax 61 62-67-031, e-mail: monitor@umww.pl, www.monitorwielkopolski.pl
Materiałów nie zamówionych nie odsyłamy. Zastrzegamy sobie prawo do redakcji tekstów.
Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.
Publikacje promocyjne w Monitorze Wielkopolskim można zamawiać pod numerem telefonu 61 62-67-036.

www

najlepsze kawałki z innej strony samorządu

www.monitorwielkopolski.pl